

"OD BOJA DO ZMAGE"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"

Štev. 16.

Chicago, Ill. 19. aprila 1907.

Leto VI.

Čas je prišel.

Sodrug, somišljeniki! — čas je prišel. Čas, ki odloči, ali se naj zapričeto svobodomiselnost gibanje na podlagi socijalističnih načel in verske neodvisnosti med ameriški Slovenci razvija do svojega cilja — ali naj pa v cvetu svojega razvoja kapitulira pred mračnim in nazadnjaškim rimskim klerikalizmom, ki tira vse človeštvo nazaj v srednjeveško duševno temo in sužnost.

Strankarski boj od strani slovenskih katoliških duhovnikov je zdaj naperjen proti zadnjemu elementu svobodomiselnega gibanja. Boj teh gojiteljev ljudske ignorance, ki se je sprva nanašal le na nekatere osebe okrog "Glasa Svobode" in v centr. odboru Narodne Jednote, je zdaj zanešen proti slehernemu rojaku, ki se zaveda svobodne misli in svojega razreda; zanešen je takorekoč proti slehernemu naročniku našega lista.

To je jasno povedal "Amerikanski Slovenec" v svoji 18. številki, kjer trdi, da so prijatelji in naročniki Glasa Svobode v prvi vrsti PROPALICE NAŠEGA NARODA. To je zapisal chikaški župnik Anton Sojar in glasi se dobesedno: "... prijatelji tega lista (Glas Svobode) so vsi oni, ki so prišli že pokvarjeni (!) iz stare domovine, in vsi oni, ki so se pokvarili tukaj v Ameriki, tako da ima ta list najboljše zaslonbo — v propalcih našega naroda"...

Somišljeniki, kaj boste vi odgovorili na to? Vi tisoči, ki prejimate in čitate "Glas Svobode", ali bodete preslišali to, da Vas katoliški duhoven pita — "s propalicami našega naroda"?

Gotovo ne! Odgovorili boste, in odgovor iz naših vrst mora biti tak, da ga bo pomnil zadnji klerikalec, ki bo še hodil po svetu. Da pa zamoremo odbiti naval in potlačiti klerikalnega pozvoja, moramo si dodobra utrditi naše pozicije — naše stališče. Načela proti načelom! Duhovniška klika se sicer zaletava v osebe in blati osebne karakterje, kar bomo tudi mi — milo za drago — povračali in v pravi luči pokazali nekatere katoliške generale v kakem protislovju tudi oni žive s svojimi katoliškimi "resnicami" — toda osebnost moramo kolikor mogoče puščati v ozadju. Ako hočeš nasprotnika prevrniti s stola, na katerem stoji, ne suvaj ga s pestjo v brado, ko on lahko suje tebe z nogo. Ispodbij mu stol, in padel bo. To bodi naša taktika ali način boja.

Stranka verskih fanatikov, ki se se zdaj vrgli proti nam, je mnogoštevilna in dobro organizirana. To se mora priznati. Toda njena verska načela, dogme in tisočletni način izkoriščanja narodov, je že tako trhel in luknjast, da ga le duševni slepci ne vidijo. Tembolj so trdna pa naša načela. Mi ne stremimo samo za osloboditev produktivnega ljudstva iz mezne sužnosti — temveč tudi za osloboditev iz duševne sužnosti, ki se je izcimila iz medverskega kvasa. In iz tega stališča gremo v boj.

Sodrug, somišljeniki in vsi prijatelji in naročniki našega lista! Čas je prišel, da pokažete, če se tudi vi zavedate našega stališča. Kdor misli, da imamo prav, naj odločno stopi na našo stran in vstraja in odgovarja z nami. Nič omahovanja, nič polovičarstva! Kdor ni z nami — je proti nam. Pozabite osebna nasprotstva in druge malenkostne prepire, ki se morda porajajo med vami, in delujte složno proti zunanemu nasprotniku. Kjer se nahajajo društva S. N. P. Jednote, tam pri sejah protestujte proti farškim napadom in te proteste obelodanite v resolucijah. Kjer ni takih društev, tam pa isto storite na zaupnih shodih.

ŠIRITE GLAS SVOBODE! Kadar list prečitate, dajte ga v roke znancem in prijateljem, ki še niso nanj naročeni; in če ti znajo zavedno misliti, postanejo sami v kratkem naročniki. Poglejte, Glas Svobode je poleg mesečnika Proletarca edini list, ki se mora boriti proti farškemu nasilju; ostali protiklerikalni listi so nam očitno nasprotni. Če pa "Glas Svobode" pridobi mnogo novih naročnikov, bode v tem boju toliko bolj oster meč.

Dolžnost je tudi vseh ostalih svobodomiselnih in razredno-zavednih rojakov, da v tem boju stopijo na našo stran. Ost farške čete je naperjena proti vsem, ki se njim slepo ne pokoravajo in tisočletnih plesnjivih bajk ne priznavajo za golo resnico. Kdor se danes zabava, ko vidi, da udriha far po nas, bo jutri razočaran, ko udari tudi po njem. Na noge torej vse kar je zavednomislečega.

Zdaj je prišel čas.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

— V Šudzi guvernementa Vladimir je izbruhnila politična stavka. Deset tisoč rokodelcev je odložilo delo, da izsilijo izpustitev znanega revolucionarja Arzema, katerega so pred nekaterimi dnevi zaprli. Oblasti so brez moči.

— Neka ameriška zavarovalna družba je poslala na člane ruske dume okrožnico, v katerej se poslanci pozivajo, da dajo zavarovati svoje življenje. V dopisu se omenjajo neštivilni silovito umorjeni, med katerimi se nahajata tudi bivši ministri Plehve in baron Meydel. Vsi ti moške so bili pri ameriških družbah zavarovani in po umoru so njih družine dobile izplačano visoko zavarovalnino.

SRBIJA.

Hitro se topeči sneg je povzročil v Srbiji v več krajih velikanske povodnje. Promet na železnicih je ustavljen, in več ljudij je prišlo ob življenje.

AVSTRO-OGRSKA.

— Ogerski trgovinski minister Frane Kossuth je odzvel v Clevelandu, O., izhajajočemu ogerskemu listu "Szabadzay" poštni debit za Ogersko. List je v svojih člankih ostro prijemal habsburško vladarsko hišo, kar pa je na Ogrskem kakor Avstrijskem prepovedano.

— Stavka pekov, ki se je pričela sredi marca, je sedaj srečno dokončana. Uspeh boja je ta, da so podlegli mojstri-gospodarji. Pomočniki niso dosegli le zvišanja plače, marveč tudi skrajšanje delavnega časa. V vseh pekarijah se sedaj zopet dela. Zmago

je pospešilo tudi to, da je stalo občinstvo na strani stavkujočih.

KITAJSKO.

Ruske in japonske čete so sedaj zapustile Mandžurijo, kakor to določa Portsmouthska mirovna pogodba. Le ena železniška straža je še tam ostala. Vse vojaške operacije so prenehale in mandžurske kraje, ki so bili pod ruskim ali japonskim nadzorom, upravlja sedaj zopet kitajska vlada.

Velikanska sleparija.

Na Kitajskem so prišli na sled velikanski slepariji s ponarejenim papirnatim denarjem. Banke na Daljnem Vzhodu so ogoljufane za okrog \$80.000.000. Bankovec, ki krožijo sedaj po vsem Kitajskem, so izdelovali v nekem mestu na Japonskem v posebni, nalašč zato postavljeni tovarni, ki je stala \$100.000. Pravijo, da je za to tovarno vedela tudi japonska vlada, a je molče odobrvala to sleparsko podjetje in bila s ponarejalci celo v tajni zvezi. Nadalje se tudi govori, da so Japonci vse vojne potrebščine v zadnji rusko-japonski vojni nakupili s tem ponarejenim denarjem. Falsifikati so tako dobro narejeni, da se tudi strokovnjakom težko posreči, spoznati jih od pravih.

Ako pišete "Wiltshire's Magazine" za naročnice karte, tedaj lahko pridobite deset novih socijalističnih glasov za letošnje volitve. Naročnina znaša deset centov na leto in vsak socijalist je dolžan širiti ta list "Sample" številke zastoj. Wiltshire's Magazine, 200 William st., New York.

Ameriške vesti.

Narodno bogastvo

Združenih držav znaša po najnovejšem preračunanju okrog 124 milijard (ne milijonov!). Škoda, da je tako nejezdno razdeljeno.

Nov trust.

V Pennsylvaniji se je poklical v življenje velikanski trust za svilo, pod vodstvom American Silk Co. Ustanovna glavica znaša \$22.500.000. K trustu je pristopilo 30 tovarn v omenjeni državi.

Gladu umrla.

V deželi prosperitete se je zopet pripetil tragičen slučaj, da je neka 50letna žena umrla gladu na cesti, kakor pogine pes za plotom. V New Yorku so našli na ulici zapuščeno ženo, vsled stradanja tako že prikoncu, da je pol ure kasneje v bolnici umrla. Ni imela niti prijateljev, niti strehe, ne denarja. Že več dni ni ničesar povžila. Zadušila jo je ameriška — humaniteta!

Potres v Mexiki.

Iz Meksike prihajajo poročila o groznem potresu, ki je dne 15. t. m. iznenadil ondoto deželo. Par mest je baje popolnoma porušeni. V nekaterih poročilih se čita, da je potres zahteval okrog 500 žrtev na človeškem življenju. Popolna resnica o obsegu katastrofe pa se še ne da dognati, ker je v čnih krajih, ki so od potresa najbolj prizadeti, uničena brzojavna zveza. Splošno se sodi, da je nesreča večja, nego se je dosedaj moglo poizvedeti. Tla v Mexiki so zgolj vulkaničnega značaja, in neznatnejši potresi, ki stojijo z vulkanizmom v tesni zvezi, so v tej deželi navadna, vsakdanja prikažen.

Javno uprašanje

na

Antona Sojar, slov. župnika v Chicagi, Ill.

Vsled neopravičenega in nizkotnega očitjanja in spotikanja v "Amer. Slovencu" nad ljudmi, kateri niso v cerkvi poročeni, in kateri nimajo krščenih otrok — in vsled nesramne brezobzirnosti župnika Antona Sojar, ki je te ljudi v rečenem listu javno s svojim blagoslovljenim prstom pokazal, češ, da to so nevredni člani človeške družbe, stavimo mi podpisani in civilno poročeni možje imenovanemu župniku Antonu Sojar sledeča javna vprašanja:

1.) Kje so bili poročeni duhovni gospodje: Rev. John Kranjec, Rev. Fr. Šušteršič in Rev. Luka Klopčič? Ali v cerkvi, courtu ali na pašniku?

2.) Kje so bili kršчени otroci Rev. John Kranjca, Rev. Fr. Šušteršiča in Rev. Luke Klopčiča in kje legitimirani za zakonske otroke?

3.) Zakaj je Rev. Fr. Šušteršič bežal v Ameriko in zakaj je Rev. Anton Podgoršek zapustil Frontanac v Kansasu in La Salle v Illinoisu?

Ako nam g. Sojar kot poštenjak in značajan mož javno odgovori na ta uprašanja in svoj odgovor podkrepí s temeljitimi dokazi, tedaj smo tu podpisani pripravljeni poročiti se še enkrat pri njem v cerkvi in dovoliti mu, da krsti tudi naše otroke.

Martin Konda
Joseph Duller

Anton Duller
Jakob Tisul.

Moyer—Haywood.

Izkazalo se je, da so oni ljudje, ki so obdolžili Moyerja, Haywooda in Pettiboneja umora, — to so: guverner Gooding, državni pravdnik, in sploh vsi oni Idaški kapitalisti, ki so udeleženi pri tej zaroti, — da so ti obtožitelji sami zapleteni v veliko zemljiško tatvino in da imajo jako kosmato vest. Pričakujejo se senzacionalna razkritja glede sleparij ošabnih kapitalistov. In taki ljudje si še upajo nedolžne ljudi tirati pred sodnijo!

Thaw še ni prost.

Obravnava v procesu Thaw je radi nesoglasja med porotniki prekinjena in odgodena na 29. aprila. Ko so dne 12. t. m. skleпали porotniki o Thawovi usodi, je bilo sedem porotnikov za pravorek "kriv", pet pa za oprostitve na podlagi "dokazane" blaznosti. Vsled tega mora sedeti Thaw še nadalje v zaporih in čakati druge obravnave. Ko bi bili vsi porotniki edini, prišel bi Thaw ali na električni stolec, ali v blaznico, ali pa v prisilno delavnico. Če se porotniki tudi 29. aprila ne bodo zjediniili, bo državni pravdnik Jerome vvedel nov proces, ki pa ne pride pred oktobrom na vrsto. Mogoče pa da bodo vso stvar potlačili.

Javen shod.

Javen shod namerava sklicati slovenski socijalističen klub v Chicagi. Datum in prostor še nista določena, toda vršil se bo najbrž v maju. Namen shoda je, da se utrdi in razširi socijalistično gibanje med tukajšnjimi slovenskimi delavci.

Roosevelt in Debs.

Sodrug Eugene V. Debs, katerega je nedavno predsednik Roosevelt poleg Moyera, Haywooda itd., nazval "nevrednim državljanom" in anarhistom, je ta teden v raznih socijalističnih listih objavil dolg in oster odgovor na našega Teddyja. Debs je natančno narisal predsednikov ves politični življenj in ga razkrinkal kot navadnega političnega koruptorja. Roosevelt se sicer na videz bori proti trustom, a v resnici je pa le igračica v rokah istih trustov in denarnih kraljev, kateri so milijone dol. razmetali za njegovo izvolitev. Nadalje je Roosevelt zadal morda osodepolni udarec Moyeru, Haywoodu in Pettiboneju v Idaho, ko jih je ime-

noval "nevredne državljane" in anarhiste in jih s tem naravnost obdolžil obtoženega umora. Po zvezinih zakonih je vsak obtoženec nedolžen dokler porota in sodnik ne dokaže zločina. Ta zakon — je pa prekršil sam Roosevelt, glavna republike, s tem, da je one tri sodruge v Idaho imenoval morilce, ko jim pa še dozdej umor ni dokazan. Debs pravi, da se je Roosevelt s tem činom ponižal milijone milj pod Lincolnu. Radovedni smo, kaj bo Roosevelt odgovoril na to Debsovo repliko.

Imenovanje novega poštarja za Chicago.

Za naslednika dosedajšnjemu poštarju v Chicagi, Fred Busseju, kateri je bil pri zadnjih mestnih volitvah izvoljen novim chikaškim županom, je predsednik Roosevelt na priporočilo obeh senatorjev iz Illinoisu in na željo novega župana imenoval senatorja Davida Campbella.

!! VESELICA !!

Rojake v Chicagi in okolici opozarjamo na veliko veselico društva "Narodnih Vitezov", ki se bo vršila v nedeljo dne 21. t. m. v češko-ameriški dvorani, in na katerej se bo slovesno razvila nova društvena zastava. Podrobnejše glej oglas v današnji številki. Nčeden zaveden Slovenec bi ne smel manjkati na tej veselici.

Z razširjenjem S. N. P. J. se širi praznota in farških bisagah; z razširjenjem S. N. P. J. se širi svobodna misel med ljudstvom;

z razširjenjem S. N. P. J. se širi samczavest delavstva; z razširjenjem S. N. P. J. se bliža konec farške farbarije med Slovenci v Ameriki!

Slovenski delavci! Ako hočeš obdržati teško prisluženi denar v žepu;

ako hočeš postati zdrav na umu in svobodni človek;

ako hočeš, da boš postal samozavesten boritelj za delavske pravice;

ako se hočeš znebiti um in sree morečih vražjih ciganerij —

potem se pridruži Slov. Nar. Podp. Jednoti!

Nekaj mislij o vlada- nju držav.

(K novi volilni reformi v
Avstriji.)

Piše dr. Sl.

Ali uradniki, ki imajo tehnično izobrazbo, uradniki, ki oskrbujejo obrat železnice, pošte, tehniki vseh vrst v uradniških službah, — ti se nimajo bati kakšnega preobrata v državni hiši; te bo vsaka država rabila. Ti uradniki so nezadovoljni elementi v državni hiši; isti zamo-rejo le pridobiti, ako se odizame dosti bogastva lastnikom zemlje in drugih bogastev. — V takih raz-merah je težavno politikovanje v I. nastropju hiše. Prebivalci pritli-čja hočejo svoje pravice, ki so na-sprotno predpraviciam vladajočih. — Zdaj se je tudi v naši Avstriji iz vladnega nadstropja dalo prebival-
cem v pritličju povedati, da hoče vlada, da tudi isti, ki vse proizva-jajo in največje delo storijo, sode-
lujejo po poslancih v postavodaji, v vladi, da naj volijo ljudstva sploh brez razloka stanov poslance v državni zbor. Jednaka bremena, jed-nake pravice. In naši vladarji v pr-
vem nadstropju so sami z vso moč-jo pritiskali, da je sedajni cisltvan-ski državni zbor sprejel občno jed-nako volilno pravico in da je gos-poska zbornica tudi glasovala za upeljavo iste. (Gospodarska zbornica je drugi parlament, ki ima nalogo preskušati to, kar je državni zbor sklenil. Člane tega zbora voli ce-sar. Po večjem so člani tega zbora bogati plemenitiši, nekaj je urad-nikov, učenjakov vseničič, — ne-kaj je v tem zboru bogatašev iz meščanstva.)

Avstrijski cesar sam je silil na to, da se vpelje občno in jednako volilno pravo, po katerem odpadejo vse prejšnje stanovske vrste volil-
cev in je vsak državljani volilec, ki je 24 let star in nekaznovan zaradi goljufije. Maja meseca bodo na Avstrijskem volili po tem novem redu.

Nobena vlada ne da rada svoje moči iz rok. Vlada daja kake fa-miliji ali sorodstvu te familije do-bro življenje. In vso moč v rokah ineti, velja ljudem dosti, ki so pre-skrbljeni s potrebnim za življenje.

Uvedba občnega volilnega reda pomenja oddanje nekaj predpravice vladarjevih masi ljuds. va. Poslan-ci iz mase imajo zastopati druge koristi, kakor poslanci tistih, ki po-seđujejo zemljišča ali druge pro-izvajalne moči. Poslanci velike ma-se delavstva ne bodo varovali zdaj-
šnjega gospodarskega reda v drža-vi in ne zdajšnjih načinov vlada-nja in oskrbovanja države. — Ti poslanci bodo nasprotniki stalnih armad, bodo za zmanjšanje urad-ništva; ti poslanci ne bodo prija-telji duhovenstva, ki je policaj med maso in pokorni sluga vladanju.

Čudno je to, da se na Avstrijs-kem vpelje občni jednaki volilni red, ker ima najvišja vlada se vse moči v rokah, da strahuje prebi-valstvo pritličnih prostorov. Ali so se prestrašili, ko se je streslo le-tos v Rusiji vse državno poslopje vsled razbijanja v sklenjenih pro-storih? — Ali je vladajoča dina-stija uvidela, da mora enkrat tudi na Avstrijskem do tega priti, in da se raje prej da in minim potom, samo da se ne stresava državnega poslopja? Mogoče je to in ono; ali to je gotovo, da se ta občna vo-lilna pravica ni dala iz ozirnov na koristi delujoče mase. Avstrijski cesar je velik pošteni, ali član je stare vladajoče familije, in ta fa-milija se ne misli na to, da se bo odrekla vladarstvu. Tedaj so pa koristi vladajočih nasprotno kori-stim vladane mase; koristi vladajo-
čih in tudi prebivalcev v II. in de-loma v III. nadstropju zahtevajo, da milijoni delavcev oddajajo po-
lovico prislužkov v vzdrževanje vladajočih posestnikov zemljišč in drugih proizvajalnih sredstev; te koristi zahtevajo, da milijoni umi-rajo v revji, v pomanjkanju, kakor je to bilo do sedaj. — Torej je tre-ba iskati razlogov za to cesarjevo darilo drugod. Vladajoči so se pred leti morali udati liberalizmu, ki se

je razvil iz tlačkarskega gospodar-stva in to precej uničil. Liberali-zem, ali kakor se tudi drugače zo-ve, "kapitalizem", je stvarjal tudi v Avstriji večje gospodarstvo. Da-ni so bili vsi pogoji, da se razvije to večje gospodarstvo s fabrikami, velikim trgom in njega trgovstvom. Nič hudega v tem novem gospo-darstvu sluteče, podpirale so vlade napotitev fabričnega proizvodnje, veliko trgovino. Sicer tudi drugače niso mogle ukreniti, ker so gospo-darske moči premočne. Tedaj se je moralo po uradniškem aparatu skler-beti tudi za to, da podajo volitve dosti liberalnih poslancev za držav-ni zbor. Poklicati so se morali tudi liberalci na ministerske sedeže. Li-beralci so seveda sklerbeli, da so manjšali katoliškemu duhovniku moč v vladi in da pridejo vseskozi liberalci do vlade in se držijo v njej.

Fabrično gospodarstvo je zahte-
valo dosti delavcev, ki so se šolali. Naravoslovne vede so se morale širiti, ker je temeljilo fabrično delo na njih. Liberalci so zagnali kato-liškega popa iz šole in šolo pre-ustrojili tako, da res kaj tudi masi koristi. Prišel je tako med avstrijsko prebivalstvo pravi novodobni duh; kmotija je pošiljala svoje lju-di v večjem številu v mesta, ki so se neznansko širila, pošiljala svoje otroke v fabrike, in ko tukaj ni bi-lo najti dela, pa jih je pošiljala v Ameriko, Avstrijo, Italijo, potem Rusijo imajo največ izselencev. Avstrija je gledé tega na prvem mestu. Ti ljudje prihajajo zopet po večjem domov in pomnožujejo vrste proletarijata in istih gospodarskih, političnih strank v pritličju, ki ho-čejo preosnovati gospodarstvo in vladanje.

Vladajoči so že zgodaj uvideli, da je liberalizem sovražnik prej-
njega vladanja in gospodarstva; uvideli so tudi, da stvarja kapitali-stično gospodarstvo socializem. V socializmu pa neha ves sijaj vlad-nja. Že dlje časa se opazuje, da jemljejo avstrijske vlade nazaj, kar so prej dovolile. V ljudski šoli se je zopet katoliškemu popu dalo od-lično mesto. V drugih šolah se skr-bi, da drevesa ne rastejo previsoko. (Dalje prih.)

Ali ste že čitali "Progress", novi socialistični četrtletnik? Stane sa-mo deset centov na leto in vsak so-cijalist ga je dolžan naročiti. List urejuje Gaylord Wilshire. Pišite za naročilne karte. Progress Publi-cation Company, 200 William st., New York.

Ne trpite za reumatizmom.

Drgnite otekle in bolne ude z

Dr. RICHTERJEVIM

SidropainExpellerjem

in čudili se bodele radi hitre-ga ozdravljenja. — Rabil sem Vaš Pain Expeller 20 let dru-god in tukaj z izbornimi vspe-hi v slučajih reumatizma pre-lajenja, bolezn v križu in sličnih pojavih. Sedaj ne morem biti brez njega.

Rev. H. W. Freytag, Hamet, Ill.
Na vsaki steklenici je naša varnostna znamka "sidro".

25 in 50 cent. v vseh lekarnah.
F. Ad. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York.

Emil Bachman,
580 S. Centre Ave., Chicago.

Izdeluje društvene znake, gum-be, zastave in drugo potrebščino.

RESOLUCIJA

društva "Slavija" št. 1 S. N. P.
J. v Chicagi.

Sprejeta na seji dne 14. aprila 1907.

Navzoči člani društva "Slavija" št. 1. S. N. P. J. na seji dne 14. aprila 1907 odobravajo soglasno naslednjo

RESOLUCIJO:

Vsled osebnega boja, ki se je po-javil na ameriškem slovenskem časnikarskem polju, se je s strani nekaterih slovenskih katoliških du-hovnikov slioma porinilo tudi "Slov. narodno podporno jednota" v ta osebni boj, dasi omenjena jed-nota, katere podružnica je tudi "Slavija", ni po pravilih v bistvu nič zagrešila, da bi se smelo o njej trdit, da je umazana pred vsem slovenskim katoliškim svetom v Ameriki.

S. N. P. J. smatra vero za pri-vatno stvar vsakega posameznika, kakor jo smatra tudi velika ameri-ška republika. Jednota ne podpira nobenega verskega prepričanja, pa ga tudi ne pobija. Jednota smatra cerkvene in verske družbe za za-sebne družbe, ki imajo svoje zade-
ve same uravnati, ne da bi se ume-šavala jednota v nje. Jednota ne pospešuje katoličanstva, ne židov-ske ali katere druge vere, kakor tu-di brezverstva ne.

Ker bi trditve, da je S. N. P. J. umazana pred vsem slovenskim ka-toliškim svetom v Ameriki, lahko provzročila verske boje v jednoti in tako uničila nje človekoljubni na-men, izjavljamo člani društva "Sla-vija" št. 1. S. N. P. J. na seji dne 14. aprila 1907:

1. Ta trditev je popolnoma ne-osnovana in brez vsake realne pod-lage;

2. ne pripoznamo nobenih pred-pravic za kako versko izpovedanje, in tudi nočemo, da bi se s prizna-njem predpravice za kako versko iz-povedanje pospeševal verski boj v jednoti;

3. mi priznamo, da je namen S. N. P. J. pomagati članom v slu-čaju bolezni, nezgode, onemoglo-sti; v slučaju smrti pomagati udo-vam in skrbeti za švrote, da posta-nejo pošteni člani človeške družbe, ne glede na versko ali politično pre-pričanje;

4. mi priznamo, da je slovenske-mu narodu v Ameriki, posebno de-lavcem, ki si morajo s težkim de-lom služiti svoj kruh v ameriških tvornicah, mogoče doseči trajen napredek in korist na gospodar-skem in duševnem polju, ako se združuje v takih podpornih dru-štvih, ki ne poznajo predpravice za nobeno versko prepričanje;

5. mi obsojamo najostreje, da se je s strani nekaterih slovenskih katoliških duhovnikov v Ameriki radi osebnega boja porinilo tudi "Slovensko narodno podporno jed-noto" v ta osebni boj.

Člani društva "Slavije" navzoči na seji dne 14. aprila 1907, kot del jednote, izrekajo prepričanje, da je le na podlagi omenjenih pogojev mogoče, da se zabrani enkrat za vselej verski boj v "Slovenski na-rodni podporni jednoti", ker je to v interesu vsega slovenskega na-roda v Ameriki, ki je moral radi gospodarskih vzrokov izseliti se v Ameriko. Vsak narod lahko doseže v gospodarskem oziru le v skupnem delovanju napredek, ne pa v malen-kostnem verskem prepiru, ki nima nič opraviti z gnotnim položajem naroda.

Mi upamo in izreklamo prepriča-nje, da se z omenjenimi pogoji stri-njajo tudi vse podružnice S. N. P. J. širom velike ameriške republike in da bodo o omenjenih pogojih razpravljale na svojih shodih v pro-speh in procvit S. N. P. J., v kor-ist trpina — slovenskega delavca.

Končno priznamo in izjavljamo, da jednota kot celota ni odgovorna za versko ali politično prepričanje poedinih članov in da je hudobnost, če se versko ali politično prepriča-nje nekaterih članov, ki so sedaj v večini, izrablja za agitacijo proti nji. Mi se homo strogo držali ome-njenih pogojev, dokler jih občni zbor, kot organ jednote, ne spre-me.

ni. —

Toliko v odgovor vsem sloven-skim duhovnikom in tistim, ki ho-čejo zanesti verski boj v "Sloven-sko Narodno Podporno Jednoto".

Wilsharjeva književna družba ima v zalogi vsa socijalistična dela, kar se jih je kedaj izdalo. Pišite za cenik. Wilshire Book Co., 200 Wil-liam st., New York.

Protest.

Na nečuvane in neosnovane na-pade zloglasnega lističa "Bobenč-kovega Francejlina", ali bolje reče-no: predobro znanega ekaplane iz Šmarja pod Ljubljano, — na S. N. P. J. je dalo naše, h Slov. Nar. Podp. Jed. pripadajoče društvo "Naprej" svojemu ogorčenju du-ška stem, da je sklenilo pri zadnji mesečni seji, ob splošnem odobra-vanju vseh udov, doposlati Jedno-tinemu glasilu sledeči

PROTEST:

"Na rednem mesečnem zborova-nju zbrani udje društva "Naprej" št. 5 S. N. P. J. najodločneje pro-testujemo zoper nesramno, škodo-željno, hinavsko pisarjenje zakot-nega tednika "Am. Slov.", kjer od-
kladajo svojo gnojnico "vzor"-du-hovniki slabega spomina a la Šu-steršič, Kranjec, Sojar in drugi ta-ki "varuhi" javne morale.

Namen vsega pisarjenja in huj-skanja je prozoren, a tako niskoten, da mora celó tudi vsak pošteniomi-slec veren katoličan vzklizniti: "Fej takim farjem!" — Pometajte pred pragom svojih Jednot, o katerih se na skrivnem šepečejo marsikake za-nimivosti. Spominjamo Vas samo na pojasnila, katera je pred leti pri-občila "Nova Domovina" gledé Va-ših Jednot.

Sploh pa je konečni uspeh vsega tega hujskanja proti naši zdravi organizaciji le reklama za nas. Na-še vrste se množe tako rapidno, da je Vas črnuharjev res lahko strah. Mi hodimo pot pravice, zremo vsa-kemu pristo in odkrito v oko in se ne sramujemo pripadati najboljše organizirani slovenski Jednoti v Ameriki. Naše geslo je bilo, je in bode vedno. Vse za napredek, pro-sveto in blaginjo, — rimskemu mračnjaštvu in duhovniški straho-vladi in nazadnjaštvu pa batino in pogin!

Društvo "Naprej" št. 5 S. N. P. J.
Frank Černe, Josip Kalan,
predsednik, tajnik.
Frank Korče,
zastopnik.

Ali ste že čitali "Progress", novi socialistični četrtletnik? Stane sa-mo deset centov na leto in vsak so-cijalist ga je dolžan naročiti. List urejuje Gaylord Wilshire. Pišite za naročilne karte. Progress Publi-cation Company, 200 William st., New York.

Društvene vesti.

Dne 25. marca 1907 ustanovili so si rojaki v De Pue, Ill., novo društvo, katero so prikllopili k S. N. P. J. Društvo je dobilo ime "Lunja" št. 59.

V začasni odbor so izvoljeni sle-deči: predsednik Ivan Slatnar, taj-nik Frank Peterlin, blagajnik in zastavonoša Daniel Badovinac, za-pisnikar Andrej Lorčič. Redna me-sečna seja se vrši vsako prvo ne-deljo v mesecu ob 2. popold. v pro-storih Daniela Badovinaca.

Frank Peterlin, tajnik.

Wilsharjeva književna družba ima v zalogi vsa socijalistična dela, kar se jih je kedaj izdalo. Pišite za cenik. Wilshire Book Co., 200 Wil-liam st., New York.

POZOR ROJAKI!

Podpisani naznanjam rojakom v La Salle in okolici, da izlelu-jem vse vrste moške obleke po najmodernejšem okusu.

Za obila naročila se najtople-je priporočam

VIKTOR VOLK, krojač,

838 — 1st ST. LA SALLE, ILL.

WISCONSIN PHONE 413
LOUIS ROBSEL
SALOON

Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki do-bro došli. Postrežba s sta-novanjem in hrano.

24 Union Street.

KENOSHA, WISC.

MODERNI FOTOGRA- FIČNI ATELIJE

L. Hagendorff.

Vogal Reed in Oregon ul.
V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poroč-
ne slike.

NAJEMNIK & VANA, IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Alko pišete "Wilshire's Magazi-nu" za naročilne karte, tedaj lahko pridobite deset novih socialistič-nih glasov za bodoče volitve. Na-ročnina znaša deset centov na leto in vsak socialista je dolžan širiti ta lista "Sample" številke zastoj. Wil-shire's Magazine, 200 William st., New York.

\$9.85

**Za dobro volneno
obleko ali
površnik.**

Pristala se vam bode, kakor da je izdelano po naročilu in meri. V zalogi imamo tudi na stotine dru-zih raznovrstnih oblek od \$7.50 do \$20 in vam jamčimo, da za to ceno ne dobite boljšega blaga nikjer v mestu. Velikost, barva in moda vsih vst na izbiro. Pridite in po-glejte.

THE
ATLAS
CLOTHING®

Vogel 18th St. in Blue Island A.

JELINEK in MAYER,
lasnika.

Lev Tolstol: Moje verstvo.

Poslovenil Ivan Kaker.

Tako se mi je zopet potrdil jasni, priprosti pomen Kristusovih besed. Zopet je stopilo na mesto temne, zagonetne filozofije, jasno, določno, važno in lahko izpolnljivo navodilo. Namreč: da se naj ne dela nobenega razločka med lastnim in tujim ljudstvom, in da se naj ničesar ne stori, kar izhaja iz tega razločevanja, in to je: vojskovanje s tujimi ljudstvi, udeleževanje pri vojnah, oboroževanje in priprave za vojno, — temveč da se naj obnašamo proti vsem ljudem, bodisi te ali druge narodnosti ali vere, ravnotako, kakor če bi bili naši ožji rojaki in somišljeniki.

To vse je bilo tako priprosto, tako jasno, da sem se čutil, kako da nisem tega brž razumel.

Teško je umeti, da je bila prisega prepovedana; — da pa je to, kar velja v našem življenju ne le za neobhodno potrebno in naravno, ampak tudi za najbolj vzvišeno in junaško (namreč ljubezen do domovine, boj s sovražnikom itd.), — da je to ne samo prestopok postav, temveč tudi popolna odpoved in ločitev od postave: — temu priti do dna je sililo teško. Način našega življenja se je od Kristusovih naukov tako zelo oddaljil, da je bilo to oddaljenje glavna ovira za pravo umevanje istih. Mi smo tako malo na to pazili in smo pozabili, kaj nam je Kristus gledel našega življenja povedal: (da ne smemo ne le ne ubijati, ampak tudi jeziti se ne na tuje ljudi ter da se naj ne brahimo), — da se sedaj nam, ki smo navajeni nazivati morilce "krščansko mislečo armado", — ki smo navajeni poslušati molitve za zmago nad sovražnikom, ki iščemo svojo slavo in ponos v moritvah in klanju in kateri častimo v meču, v tem simbolu (znamenju) ubojstva, nekaj vzvišene, svetega, tako, da je človek brez tega simbola brezčastnej: — da se nam sedaj dozdeva, kakor da bi Kristus vojne ne prepovedal, ker če bi jo prepovedal, bi to storil z bolj jasnimi besedami.

Kajti mi pozabimo, da Kristus ni ti na misel ni prišlo, da bi ljudje, ki verujejo na njegov mil, krotak nauk, mogli z mirnim srcem in z namenom prirejevati klanje svojih bratov.

Ko sem torej te zapovedi Kristusu, ki ne pripušča nobene druge razlage, razumel v tem smislu, sem se uplašil: kaj bi se zgodilo, če bi veroval ves kristjanski svet na te zapovedi, — ne sicer tako, da se jih v svrhu dosege božje milosti mora prepetati in besede izgovarjati, — pač pa tako, da se jih v blagor in srečo človeštva izpolnjuje? Kaj bi se zgodilo, če bi ljudje verovali na dolžnosti, ki jih te zapovedi nalagajo, — čeprav le tako trdno, kakor so verovali, da je treba vsake dan moliti in ob petkih se postiti? Kaj bi se zgodilo, če bi ljudje na te zapovedi samo približno toliko verovali, kakor verujejo na to, kar zahteva cerkev? — Videl sem v duhu, kako se iz sedajnega gnjilega, lažnjivega kristjanstva vzgaja nov, čil rod, ki po teh Kristusovih zapovedih v resnici tudi živi.

Predstavljal sem si, da se nas in naših otrok v zgodnji mladosti, z besedo in z vzgledom ne uči tega, česar se nas uči sedaj: da mora človek svojo čast vanovati, svoje pravice pred drugimi braniti (kar se ne more drugače zgoditi kakor s poniževanjem in žaljenjem drugih), — temveč da nima nijeden človek kakih pravic in da ne velja nič več in nič manj nego vsak drugi; da je samo oni niskotnejši in sramotnejši, ki se hoče čez druge povzdigovati; da ni ničesar poniževalnejšega kakor jeza napram svojem bližnjemu, in da to, kar dela v mojih očeh takega človeka ničevega in malenkostnega, ne more opravičiti moje jeze in razprijete z njim. Mesto vseh uredb našega življenja, od navadne trgovske izločbe v ostanu do gledališča, do romana in lišpanja, kar vse vzbuja le

meseno poželjenje, — naj bi se nas vse raje z besedo in dejanjem podučilo, da so razvedrila, ki jih iščejo v nesramnih knjigah, po gledališčih in veselnicah, najpogostejše zabave, in da je vse to, kar ima namen služiti za lišpanje in kazanje telesa, eno najostudnejših in najbolj zopernih dejanj. Namesto da živi mladi človek do ženitve v razuzdanosti, namesto da se zakoni razvezujejo, namesto da se javne vlačuge zakonito priznavajo in dopuščajo, namesto da se dovoljujejo in odobravajo ločitve zakonov, — namesto vsega tega si domišljujem, da bi bilo veliko boljše, ako bi se nas z besedo in dejanjem učilo: da je neženjenost za spolno občevarje razvitega človeka sramota, ako se spolnega uživanja tudi ne vzdržuje; da je čin moza, ki svojo ženo, s katero ga je osoda združila, ostavi in zamenja z drugo, ravnotako protinaraven kakor krvosramstvo, vrhutega pa še grozovit in nečloveški.

Namesto da zidamo vse svoje življenje na nasilju, namesto da s silo priborimo in vzdržujemo sleherni svojo zabavo; namesto da od zgodnje mladosti do pozne starosti kaznujemo in se damo kaznovati, — sem premišljeval, kako bi bilo, če bi se nas z besedo in dejanjem navajalo do prepričanja, da je masčevnost najnižji živalski čin; da nasilje ni samo sramotno dejanje, marveč da tudi človeka oropa prave sreče; da je prava življenjska radost le ona, katere ni treba s silo ščititi; da najvišje spoštovanje ne gre tistemu, ki jemlje drugim, jih kakoržebodi prikradja ali jih v svojo službo prisili, temveč onemu, ki daje od svojega in služi drugim. Namesto da spoznamo za lepo in zakonito, če kdo odda svojo prisego in žrtvuje najdražje, kar ima: svoje življenje, svojo prostost, svojo samодобоcho, ne da bi sam vedel, čemu, — sem si predočeval, da se vsem ljudem oznanjuje, smatrati pametno voljo bližnjega za svojo najsvetejšo dolžnost, nikomur se prodajati ter da pomenja prisega, s katero se komu zavežemo, odpoved vsemu razumu in osramočenje samega sebe. Predočeval sem si, da se namesto narodnostnega sovraštva, — ki se neguje pod krinko domovinske ljubezni, — namesto poveljevanja uboja v vojnah, ki ga nam že od mladosti hvalisajo kot čin junaštva: — da se nam namesto vsega tega vlija v dušo groza in preziranje proti vsem onim ukrepom države, diplomantov in vojaških oseb, ki povzročajo razprtije in neslogo med človeštvom; da se nam nadalje vlija v dušo, da je priznavanje te ali one države, postav in mej znak najhujše nevednosti; da je vojevanje, to se pravi: ubijanje tujih, neznanih ljudi, brez vsakega povoda, — grozna pregreha, katero more izvršiti le kak zgreben, pokvarjen, poživljen človek.

Predočeval sem si, da vsi ljudje na to verujejo, in uprašal sem se, kakšno bi bilo človeštvo potem.

(Dalje sledi.)

"Božja neprevidnost."

V slovenski naselbini nekje v Ameriki pašuje znan slovenski duhovnik. To ni sicer nič nenavadnega; saj je v vsaki slovenski fari vpeljana več ali manj absolutistična komanda, izvrševana po "nezmotljivih" božjih namestnikih, ki z orlovim očesom pazijo na to, da ne zaide kaka brunna ovčica med "nevernike" in tem podobno "sodrgo". Nenavadno pa je, če se take ovčice, ki se jih striže in odira, — vse v "večjo čast božjo", spuntajo in postavijo po robu nezalisanemu nasilstvu od strani svetih mož. Naše verno in dobro katoliško ljudstvo se navadno plaho in pohlevno podvrže ukazom in interdiktom "velečastitega gospoda župnika, katerega je božja previdnost postavila dušnim (?) pastirjem". Plaho in pohlevno poskušajo starokopitne verske nesmiselnosti, katere jim o znanja navihani nunc; plaho in pohlevno se podvržejo, kadar položijo "zastopnik božji" svoje jelekne prste na njih kosmato telo, da jim

ostriže zadnjo volno bele ali črne barve. To polni možno duhovnikovo, objednem pa zadobi priloženost; — sladko se darovati na oltarju "žrtev razmèr".

Vrnimo se h duhovniku, ki hajduši v slovenski naselbini. V tej posebni naselbini so verske razmere nekako čudno zamotane, — nekako tako, če trije lačni volkovi mleté na eno kost. Vsem trem se sline cedé po njej in so drug drugemu nevošljivi; na vso moč se vanjo zaletavajo; vsak bi jo rad zagrabil tako, da bi ostala njemu cela, ali vsaj polovica od nje. V pohlepnosti in medsebojnem sovraštvu se jim jeziyo kocine, iz lačnih gohtancev se jim izvija hripavo grgranje, iz oči pa jim švigajo bliski togote in krutosti.

Kost, mrtva kost, opleta zdaj sem, zdaj tja, kakor jo pač zagrabijo ostri zobje tega ali onega napadaleca. Da izgube slednji pri tem početju več ali manj kocin, to je naravno; pripeti se čisto, da odtrga ta ali oni volk iz zavisti svojemu tovarišu kos kože, kjer se pokazejo potem grde, krvave rane. Kost pa se iz svojega nagiba ne gane; mrtva je, izmозgana. Vkljub temu pa volčja nenasitljivost in požrešnost vendar-le še upa, da dobi iz izmозgane kosti še dokaj hranilnih močij; kajti volčji želodec je obdarovan s tako čvrstimi kislinami, da zamore tudi iz najbolj oglodane kosti izžeti razne vrednosti.

Novodobna veča nas uči, da je v najmanjši stvari (tudi v oni, katero smatrajo naši čuti za mrtvo), življenje, da je treba le ugodnih okoliščin, da vzkali v navidezno mrtvi stvari novo življenje. Tudi mrtva, oglodana kost hrani v sebi kal življenja, in njene snovi, njene speče sile se bodo prej ali slej združile v gibalno živlensko moč. — Seve, ta kemična razkrojba in snovanje se kaže le učenjaku, z mikroskopom in kemikalijami zasledujočemu skrivna pota v tej večnej delavnici, ki se ji pravi narava ali svet.

Včasih pa se pripetijo v razvoju narave prikazni, katerih si niti učenjakov ali strokovnjakov um ne more raztolmačiti. Oni n. pr. vedó, da je v mrtvi, oglodani kosti kal življenja; oni pa tudi vedó, da bo prešla dolga doba, predno bodo prvotne snovi, tvoreče mrtvo kost, razpadle in se potem zopet spojile v celice (stanice), ki se bodo pod gotovimi pogoji združile v organsko celoto in se obudile k novemu življenju.

Če se torej zgodi, da mrtva, oglodana kost, kost, katero grabijo, mencajo, hnečejo semtertja gladni volkovi, — da ta kost nenadno izpusti bolesten vzklík "božja neprevidnost", potem so učenjaki s svojo latinščino pri kraju in nemo ter začudeno stojijo pred uganko narave.

"Božja neprevidnost!" Kaka nesmisel, kakšna nedoslednost, kako protislovje! Kako oskrumbo božjega imena obsejata ti dve besedi, ako jih presojujemo s katoliškega stališča! — In zopet: kak razum, kakla doslednost, kak napredek, kako soglasje je obseženo v tem vzklíku, če si ga ogledamo z znanstvenega, svobodomiselnega stališča!

Res, nasprotja se dotikujejo!

Kdor je med Slovenci rojen, kdor se čuti slovensko versko kost, izgledano, izčrpano, semtertja metano, vedno obtočeno ostre zobe farskih škripecev, — temu se pa ne bo čudno zdelo, če proti nebu zadoni iz mrtve kosti obtožilni glas "božja neprevidnost". In to tudi takrat ne, če se to zgodi iz okostenelih predalov — slovenskega katoliškega lista.

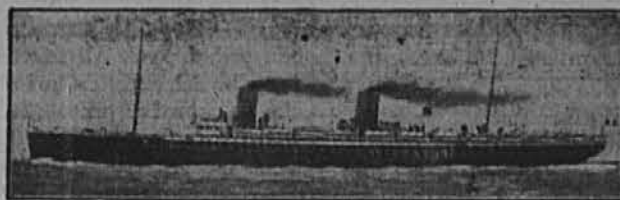
V tem mučnem vzklíku leži strašna obsodba katoliških verskih pojmov in izmišljenih sleparij, katere so rimskemu molohu služile stoltja v izžemanje in poneumnjevanje narodov.

V tem vzklíku pa je zadržana tudi nada, da bo človeštvo nekoč samo poseglo po sredstvih, da se iznebi duševnih in telesnih verig, v katere je ukovana njegova osoda. Na mesto "božje previdnosti" pa bo človeštvo postavilo *socijalno delavsko organizacijo* in prosto raziskovanje večnih resnic narave.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP | La Touraine 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarič, agent na 216—17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8.30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.
ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Cemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močnejše še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

Pozor!

Slovenci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki določno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Pozor!

Hermanekove želodečne kapljice.

Najbolje sredstvo za vse želodečne neprilike, kokor nepre- izguba teka, slab okus v ustih, zabasanost in ščipanje. Vzeti jih je vsak dan trikrat, pred jedjo, in sicer v majhni žličici za čaja polovico kozarca vode. Cena 50c; po pošti 55c. Pošljite poštne znamke.

J.C. HERMANEK, lekarnik.
585 Centre Ave. Chicago.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.
4669 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodnomislalni list za slovenski
narod v Ameriki.

"Glas Svobode" izide vsaki petek

na celotno leto\$1.50

za pol leta75c

ZA EVROPO:

za celotno letokron 10

za pol letakron 5

Naslov za dopise in pošiljke je
"Glas Svobode"

669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Chicago, Ill., 14. aprila.

Prislo mi je v roke mesečno poročilo fare sv. Štefana v Chicagi, v katerem slavnoznani župnik Tone Sojar zopet udiha po S. N. P. J. ter po društvu "Slovenija". Ne gre mu v glavo, kako to, da stoji "Slovenija", ki pripada h češki jednoti, na strani S. N. P. J. On pravi: "Gliha vkup štrih!" Seveda štrih, in pa še kako! Vi niste niti za las boljši, kakor Vaši stanovski bratje Krajnc ali pa Podgoršek, ali pa Krže in Klopčič. Tonče, ali ne veste, da je društvo "Slovenija" takorekoč mati družva "Slavije" in S. N. P. J., in prava mati se bo vedno potegnila za svoje otroke, tudi takrat, ko že odrastejo in ko so začeli že sami za sebe skrbeti.

V svojem "pastirskem listu" — kakor to filko sami imenujete — pišete, da Vas veseli, da mi brez Vas opravimo. Mislim, da je to Vaše "veselje" precej neodkritosrečno in prisiljeno. Tonče, kisló zelje! Pri nas nimamo nič takih loncev, da bi se polizali. Morate se že kam drugim obrniti. Najboljše bi pač bilo, da greste nazaj v Ljubljano, na konec Prešernovih ulic, po stopnicah navzgor, na levo stran, — pa saj sami veste, kam! Tam gori — vseh trotoev dom! — Med nami naprednimi slovenskimi delavci ni za Vas prostora. Pri nas je tako, kakor v čebelnjaku — samo trotoev nimamo in jih tudi ne želimo.

Svetoval bi Vam, hodite v Afriko spreobračati kanibale — in kotle. Kotle že itak dobro znate. A mislim, da se Vam pred kanibali (ljudožrci) tresejo hlače. Idite torej med pagane, če Vam je v resnici toliko mar za brezverske duše in duše "prešestnikov", kakor v svoji predzri hinavščini imenujete one, katerih niste poročili Vi. Kaj tako malo daste na postave Združenih držav, ki je civilna poroka zakonito uveljavljena? Čemu pa se potem zatekate k sodiščem in denuncirate tam, kjer so pisali o duhovniških resnicah, — kot "anarhiste"? Vidite, kako ste nedosledni! In mi živimo vsejedno srečno v naših civilnih zakonih, čeprav niste Vi izvršili nad nami tistega "holus-pokusa", brez katerega ni ba noben zakon srečen. Torej Tonče, pamet! Sicer sem pa prepričan, da tega, kar oznanjate svojim vernim ovčicam, sami ne verjamete. A kaj se hoče — kšest je kšest!

Nasemu bivšemu članu Fr. Meccesu požete glorio, ker je odstopil od društva "Slovenija". Svobodno mu! Tega pa niste povedali, da ga je v to prisilila njegova boljša polovica; kajti v Meccesovi hiši nosi hlače žena, in Vi ste jo pa nahujskali. Poskusite, morebiti se Vam še posreči, odvrgniti takega člana od našega društva. Pa bo teško šlo. Dopisi na "Am. Slov." bodo polagoma izgubili vso veljavo. Saj ljudje hitro pogruntajo, da ste pravi dopisnik Vi; Mecces ni sposoben za tako delo; črnila in pe-resa že dolgo časa ni videl.

On se je izrazil, da boče sedaj pristopiti k "Narodnim Vitezom". Toda Vi, "Narodni Vitezi" če ste možje, ne vzemite babe v svojo

sredo!

Za Sojarja pa bi bilo mnogo boljše, da bi spreobračal stare grešnike tam, kjer je imel v to večjo prilikost, — in velika blamaža mi mu bila prihranjena. Ali še veste, Tone, kakke nemoralne stvari so se godile po domače "pri Bogarju" na Viču? Če ste radovedni, Vam jih lahko jaz v javnosti povem! Pot od Viča do Šiške ni dolga; — če se gre pa čez Roznik, je veliko krajša! Me-li razumete? Res, jabolko ne pade daleč od drevesa!

In še nokaj. Vi govorite o šnopsarjih okoli glavnega urada S. N. P. J. Jaz samo toliko vem, da so tam le treznomisleči možje, katerim je mar napredek Jednote. Vam pa samo toliko rečem, ozrite se nazaj v Šiško, v nekdanjo svojo rodno hišo. Mogoče ste tam videli kakke šnopsarje? Ne hodite torej na solnce! Ali še veste, kako ste klicali na pomoč sv. Urha v neki slovenski gostilni na Blue Island ave.? Pomagajte pred svojim pragom in osnažite se gnoja, ki se Vas drži. Ko bodete sami čisti, Vi prečastiti, potem pa začnite drugod s svojim "apostolskim" delom!

Upam pa, da boste kmalu od tukaj zginili, kakor ste jo takrat pred štirimi leti odkurili iz Ljubljane, ko so Vas orožniki zasledovali. Povrnite se v Šiško in prevzemite meznarsko službo po svojem očetu. Zato ste bolj sposobni, nego pa za duhovnika v Chicagi.

Če hočete zvedeti še kaj več, Vam lahko postrežem.

Nazdar, Tonče, in na svidenje!

Fr. Terdina,

570 Throop str.

Durango, Colo., 9. aprila.

Ne morem si kaj, da bi ne spreporil par besed o našem Janezku tu v Durango, Colo.

Janezek, povem Ti, da bi bilo boljše pometati pred svojim pragom, potem šele se ozreti drugam, če boš mogel kako malo smet zagledati. — Pusti pri miru to malo peščico slovenskih socialistov v Durango, kakor smo dosedaj mi Tebe. Če ne, bo druga pela!

Ali se še spominjaš, kako so se Ti ljudje posmehevali radi smešne vloge, katero si igral v predzadnjih volitvah? Krajinci so se smejali zato, ker si republikanska stranka ni mogla dobiti boljšega agitatorja; Angleži pa zato, ker jim nisi znal dopovedati, kaj bi sploh rad od moza, ki je šel na volišče. Dosegel si lep uspeh, in zmaga je bila imenitna!

Nadalje Ti svetujem, da se ne spotikaj preveč ob naše društvo. Ob prvi priliki, ko greš zopet v cerkev, zahvali Boga, da Te v svoji sreči še trpimo. Drugače se Ti kaj pripeti, kar se Ti ne zdi.

Veliko imaš tudi povedati, da ne znamo voditi gospodarstva. O Janezek, Janezek! Ali ne veš, da sem jaz toliko mogočen, da pride Tvoja žena z otroci vred takoj semkaj — na veliko presenečenje nekega Maričeta, — samo če jaz hočem? In potem gotovo ne boš več tako pogumen, kot si bil dozdaj.

Kranjčan.

Pueblo, Colo., 2. aprila.

Mlada je ta S. N. P. J., a stoji trdno, in z zadoščenjem opazujemo, kako si vkljub vsem napadom od strani "Am. Slov.", ali bolje rečeno črnih ožlindravcev, z vsakim dnem bolj utrjuje stališče med našim narodom, in ikako njena moč ter število članov in društev vidno raste. To vendar ni znamenje slabosti, ampak to je dokaz, da smo organizirani na zdravi podlagi in da ne bomo premagani. Le našim zaslepljenim nasprotnikom to ne gre v glavo in si domišljujejo, da bodo njih blatenja pri pametnih ljudeh kaj zalegla. Društva, spadajoča pod S. N. P. J., so se postavila krepko po robu in odločno protestirajo proti zavratnim napadom zarotnikov-duhovnikov.

Tudi naše društvo "Orel" št. 21 se pridružuje tem protestom in se izjavlja solidarno z vsemi drugimi društvi naše Jednote v tem boju. Da pa naše glasilo takega ničvrednega duhovnika, ki postaja v izjemanju že preveč predrzen, prime

včasih za ušesa, to pa le odobravamo, ker se nam zdi potrebno, da vsi rojaki zvedo, kakšni so v resnici naši duševni pastirji in da se jih verno od te ali one strani varovati. Med člani naše Jednote je veliko pobožnih katoličanov, in nobeno društvo jim ne brani spolnovati verskih obradov, niti jih k temu ne sili. Jednota stoji nad verami in se ne vmešava v verske stvari; v tem oziru da vsakemu udu popolno svobodo, da lahko stori, kar se mu vidi prav. Sila ne stori nikjer dobro, najmanj pa v veri. Kajti ako se koga sili spolnovati verske dolžnosti, potem to ni vera, pač pa nasilje, in to rodi k večjemu versko hinavščino. Tak človek nosi le na jeziku svojo vero in se le na zunaj kaže pobožnega, po svojem mišljenju in dejanju pa je največji brezbožnež, kateremu je nepoznat vsak čut bratoljubja in usmiljenja. Našim maziljenim gospodom se čudno vidi, da je Narodna Jednota tako prostorna in da se sprejme v njo vsak pošten Slovan ne glede na vero ali politično prepričanje. Uprava, ali niso taka pravila poštena in pravična? Mi ne uprašamo brata, ki je v potrebi, je-li katoličan ali mohamedan, ampak uprašamo le, če je res potreben, in potem mu damo podporo. Vam se pa tako ravnanje bolj krščansko zdi, da podpirate le tiste, ki triboj z Vam v eden rog, ne oziraje se pri tem na to, je-li podpora potreben ali ne. Kristus je učil: "Ljubite vse ljudi brez razločka." — Vi pa pravite: "Kdor ni katoličan, in kdor se ne izkaže s spovednim listkom, — ne dobi nič." Kje je torej nasilje, pri Vas ali pri nas? Če ste pa res tako sposobni in tako poštenovalni človekoljubi, kakor se hvalite, napravite prošnjo na vseh 59 društev, in morda Vam potem izročimo v roke vodstvo naše jednote!

Ravnatoko protestiramo proti hudobnim napadom na naš list "Glas Svobode". Ta list je že več storil za splošno izobrazbo delavcev, kakor vsi katoliški slovenski listi skupaj s Sakserjevimi "Glasom Naroda" vred. Neumorno tudi deluje za povzdigo naše Jednote, ki se je v najkrajšem času tako razširila, kakor nobena druga jednota.

Naše društvo se torej ne bo nikdar uklonilo terorizmu, s katerim hoče par očitnih grešnikov v duhovskih suknjah ugnati našo Jednoto v kozji rog. Bratska društva, povzdignite tudi Ve svoj glas, ki tega še niste storili!

Odbor društva "Orel",

št. 21 S. N. P. J.

Cleveland, O., 15. aprila.

Naj mi bode dovoljeno, spregovoriti par besed kritike o gledališki predstavi društva "Triglav" K. S. K. J. v Clevelandu dne 7. t. m.

Na prvi nastop, ki je bil po velikem številu pevcev in pevki sicer impozanten, je občinstvo komaj čakalo, v nadi, da bo slišalo kako res krasno petje. Začelo je res doneti, a ne samo doneti, začelo je tudi — cviliti, to pa tako, da zbor sam ni vedel, kaj poje; tem manj pa je razumelo ljudstvo, katere pesem da se poje. Edino tretja pesem "Pevce" se je pela nekoliko boljše, le alt je bil malo premočan v primeri z drugimi glasovi.

Po petju se je pričela igra "Pavliha in drugi". Kritikastru te igre, znanemu Lojzetu, moram le reči, da je gotovo kratkoviden, in da najbrž tudi dobro ne sliši. Sicer mu pa ne zamerim toliko, ker vem, da vsebine igre ne pozna. — Prvo dejanje se je vršilo v gostilni, a čudno se mi je zdelo, da so po salonih tudi stražniki pijani in pretepaželjni, in ne vem, če je imel vsak pravico kričati, ali le gostilničar, koga vloga je bila v rokah nekega Mesteka. Dotičniku, kot nezmogemu za nastop na odru, ne zamerim, ako je tako nerazumljivo izgovar-

Ako pišete "Wilshire's Magazine" za naročilne karte, tedaj lahko pridobite deset novih socialističnih glasov za bodoče volitve. Na računna znaša deset centov na leto in vsak socialist je dolžan širiti ta list "Sample" številke zastoj. Wilshire's Magazine, 200 William st., New York.

jal besede; pač pa se mi toliko bolj smili šepetalec, ki je gotovo postal hripav, ker je diletantom v toliki meri zmanjkovalo sape, tako da smo večkrat mislili, da je konec, a se je še posrečilo temu ali onemu igralcu priti do šepetalca, da je vjel svoj govor. G. Podgorčan je splošno igral dobro; a da bi bil v igri to, kar igrokaz zahteva, ni bilo opaziti, to pa posebnost ozirom na dejstvo, ker se ni mogel vživeti v svojo ljubimsko vlogo in čisto bil prisiljen ponehovati radi nezadostne priprave šepetalecve. Ravnotako je bilo tudi z ljubinko. Tudi ona je morala večkrat paziti le na šepetalca, mesto da bi spodbujala svojega ljubimca v igrokazu; saj je že vendar pokazala, da zna ljubiti! Seveda je imela v tej igri za ljubimca namesto Franceta — Filipa!

O ostalih dejanjih sploh ne govorim, ker so bila tako nesmiselno razvrščena, tako slabo igrana, da je bila miza v drugem prizoru drugega dejanja pogrnena na ulici, in mi nismo vedeli, ali se godi dejanje na ulici ali v sobi.

Igra je — kajpada — od znanega posnemalca, padarja Janeza S., ki tuje blago prodaje za svoje. — Dober tek "Triglav", v tem oziru!

Društvu priporočam, naj spravi na oder igro, ki ima kaj zrna, ne pa dramatičnih smetij, kakor je omenjena igra.

Naj bo enkrat zadosti. Saj če se niso zadovoljili odrasli, zavedni ljudje, zabavali se pri igri vendar kričati otroci, katerih je bila tretjina vseh udeležnikov.

R. P.

De Pue, Ill., 14. aprila.

Kako veliko ogorčenje vlada med člani S. N. P. J. in tudi med drugimi treznimi rojaki radi neosnovanih napadov na Jednoto od strani nekaterih njenih sovražnikov iz duhovskega stanu, se razvidi iz številnih dopisov, ki jih priobčujejo rojaki v listu Gl. Svobode. To je dovolj jasen odgovor! Saj pravi že pregovor, da je ljudski glas božji glas. Mislim, da žegnani gospodje že obžalujejo, da so se podali na to nevarno polje. Kajti marsikake lepe stvari se sedaj slišijo o naših duhovniških in prišle bodo na dan še lepše stvari, kar bi se sicer iz krščanskega usmiljenja zamočalo. A ker so gospodje začeli, treba je, da se jim da tak odgovor, kakoršnega zaslužijo in da si ne bodo nikdar več upali priti na dan s takimi podlimi hujskacijami.

Rojaki so se začeli zavedati in vedo, kaj je napredek, sloga, bratsko sočutje, razvijanje in bistrenje uma. Rimska cerkev pa teh pojmov ne pozna in vedno je nasprotovala napredku, včasih očito včasih bolj prikrito, — kakor ji je pač bolj lažalo. Zato smo pa Sloveni tako daleč zaostali za drugimi narodi, ker se vse preveč trdno oprijemljemo duhovske suknje in ker smo si vedno domišljevali, da ne moremo nič napraviti brez duhovnikov. A ravno mogočno napredovanje S. N. P. J. nam je jasen dokaz, da smo ne le v stanu vladati se sami, temveč da nam je brez teh zdražbarjev zasiguran še večji uspeh nego pod njih komando. Temu dejstvu ne more nikdo oporekati, in naj naši nasprotniki še toliko tulijo, lažejo in obrekujejo. Rimska duhovščina kakor duhovščina sploh ni bila še nikdar za blaginjo delavstva in tudi nikdar ne bo; ona je samo na to gledala, kako bi delavstvo izžemala in si polnila svoje žepce.

Vsa nasprotovanja sovražnikov ne bodo ovirala razvoja S. N. P. J. Delujmo naprej in hodimo neustraheno po oni poti, na katero smo kre-nili, ne meneč se za lajanje iz nasprotniškega tabora. Pokazimo, da nismo strahopetci in da ne zlezemo pod klopi pred nikomur, tudi ne pred žegnano suknjo!

Daniel Badovinac.

V premišljevanje
od duhovnikov napadenim osebam.

Ustava Združenih držav zajamčuje absolutno svobodo v verskih zadevah. Ako se kdo predrzne žugati onim udom katoliških jednot, ki hočejo pristopiti k Slov. Nar. Podp. Jed., se pregreši in krši ustavo Združenih držav.

Kdor trpi škodo, bodisi v gmotnem ali duševnem oziru, vsled preganjanja v verskih stvarih, ta lahko nastopi tožbeno pot proti preganjalcu. Farji so se v tem pogledu že veliko pregrešili in povzročili strašansko gorje, — a ostali so nekaznovani! Kjer ni tožitelja, tudi ni sodnika!

Prazno slamo mlatiti po predalih časnikov in pri društvenih se-jah "ogorčeno protestirati", je otročje in brezuspešno početje in povišuje farjem le ugled pri nezavednem ljudstvu; prefrigani maziljenici pa si zadovoljno mencajo roke in se nam v pest sme-jijo ter se zabavajo nad našimi protesti. Treba je prijeti farskega bika za roge z jeklenimi postavami, katere varujejo našo versko svobodo v Ameriki. S tožbami jim bomo najprej sapo zaprli in jih korenito ozdravili te ohole hudobije, ki se zadnje čase kaže pri njih.

Ako so pravila katoliških jednot zares v tej obliki od države potrjena, kakor so tiskarji — ali se ni godilo neke nepostavne, protustavne postopanje, ali pa nesramna farbarija?

To do korenine dognati, je prva naloga svobodomiselnih Slovencev v Ameriki.

In odprla se bo pot k naši verski svobodi... Duševni jarem bo odpadel proč, — far bo pobral kopita, — hudič bo pa jokali Amen.

Listnica uredništva.

M. P. v Jolietu: Za ta teden prekasno; — prihodnjič. Zdravo!

A. K. v Clevelandu: Preobširno! Skrajšnega priobčimo v prihodnji številki. Oprostite, da je zaostal.

Prosimo potrpljenja tudi vse ostale sodruge dopisnike. Vse naenkrat ne gre! Prostor nam je pičlo odmerjen.

Listnica upravnštva.

Opozarjamo opetovano svoje cenjene naročnike, ki se preselijo, da nam poleg novega naslova naznani tudi stari naslov, kar jih ne stane mnogo truda, nam se pa dolgotrajno zamudno iskanje prihrani.

Sicer sta revmatizem in trganje le bolezni starih. Vendar pa naložimo tudi pri mladini to pri-kazen. Tu ni rešitve! Če pa rabimo svetovnoznani "Anker Pain Expeller", bomo kmalu ozdravljeni. — 25 in 50c.

Wilsharjeva književna družba ima v zalogi vsa socialistična dela, kar se jih je kdaj izdalo. Pišite za cenik. Wilshire Book Co., 200 William st., New York.

?? ALI ŽE VESTE ??

Dne 21. aprila 1907.

.....PRIREDI.....

društvo "NARODNI VITEZI" str. 39 v Chicagi S. N. P. J.

Veliko slavnost z veselico
in plesom

zdravstveno s slovenskim razvijem društveno zastavne.

Slavnost se vrši v česko-ameriški dvorani, 590 W. 18. ces-ta med Laffin in Loomis str.

Nastopili bodo slavnostni govorniki.

Poleg izbrane godbe so objubiljeli sodelujočo tudi razni pevski zbori. Slovenska društva so vabljeni, da se korporativno udeležijo slavnosti.

Za dobro postrežbo skrbli

ODBOR

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.

Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.

Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzor: DAN. BADOVINAC, Box 55, Du pue, Ill.

niki: JOHN VERŠČAJ, 1411 Clarence Ave. Chicago, Ill.

MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.

Pomožni: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

odbor: MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.

Bolniški: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.

odbor: JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.

MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopišlje svoje dopise edinstvenemu tajniku.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.

Poslano.

Najprvo mi je gosp. Sojar očital, da sem zapustil svojo zakonsko ženo, in da živim že leta in leta z drugo baba. — Da je ton te rovtarske pisarije robat, uvidi vsakdo, kdor je količkaj izobražen. Da pa je resnica hinavsko zavita in zgorajšna trditve gola denunciacija, ki ima namen, postaviti me pred svetom v grdo luč, — to pa utegne biti znano le onemu, ki je o mojih družinskih razmerah tudi poučen. Zato hočem tukaj hudobnega obrekovalca javno razkinkati in celo stvar pojasniti tako, kakor je v resnici.

Pozvan, da naj odgovori določene in da naj pride s konkretnimi slučajmi, se je sveti mož potuhnil in se oglašil šele v 15. številki "Am. Slov.", a svoja podla obrekovanja znatno ublažil. Tu pravi, da živim s svojo drugo ženo v Chicagu, do čim živi moja prva v Pennsylvaniji. Tu ne naglašja več, da je prva zakonska, in druga baba. Teh dveh izrazov se je spretno in dobro premišljeno ognil, ker mu sicer pograti, s katerimi se utegne še seznaniti; ti se za njega dajo ravno tako uporabiti, kakor za nas ostale.

Ker je obče znano, da sta katoliški duhovnik in resnica dva naspotna si pojma, bilo bi zaman pričakovati, da bi tonzuriran časnikarski lopov "Am. Slov." popravil storjeno mi krivico; saj je vendar namenoma naskočil mojo osebo, in sicer zato, ker sem svoj mošnjček zadržal in se ne stakajo več petaki v blagoslovljeno bisago. Za cerkev in župnika Sojarja nimam več groša, — in to peče, kaj ne, g. Sojar! In zato je tudi sedaj ogenj v strehi in moja malenkost v javnosti! Maščevanje — to je geslo današnjega katoličanstva. Kako se maščujete, kakšna sredstva rabite v to svrhu — to Vam je postranska stvar; namen, — to je za Vas glavno!

Ker nočete resnice priznati Vi (no, saj ste katoliški duhovnik!), — naj navedem jaz nekaj podatkov, iz katerih si bo cenjeno občinstvo samo napravilo sodbo in spoznalo, kako "nevaren" sem človeški družbi!

V to deželo sem prišel iz istih vzrokov, kakor večina mojih sorjakov: — s trebuchom za kruhom. Nisem držal rok križem, — ne; delal sem in varčeval ter pošiljal domov stotake. Kaj pa je tista moja žena, katera je po Vašem mnenju zakonska, počenjala med tem časom, ko sem se jaz tukaj v Ameriki trudil in potil, — to je pa drugo uprašanje, katerega se Vi iz dovolj znane resnicoljubnosti katoliških duhovnikov nočete dotakniti. Vsakdo ve, zakaj. Ta zakonska (?) žena, katero se Vam zdi potrebno zagovarjati in ščititi, — ta žena mi je tekom moje 18-mesečne odsotnosti — pomnožila družino za par otrok! Na podlagi dokazane resnice dal sem se od nje zakonito ločiti in se nato znova poročil s poštenim dekletom, — a ne z baba, v slabem pomenu besede, kakor Vi namigavate. S to ženo se danes živim v srečnem, postarano sklenjenem zakonu, — in vse Vaše buta-

nje v to civilno poroko je zamen.

Končno še omenim, da se nerad spuščam v osebno polemiko. Toda ne morem si drugače pomagati. G. Sojarju ne morem in ne smem ostati odgovora dolžan, — da si se dobro zavedam, da bi se dalo s tem človekom le še s pasjim bičem polemizirati. — Dobro se imejte, g. Sojar!

V Chicagu dne 16. aprila 1907.
Anton Pirc.

"The Industrial Republic", delo Upton Sinclairja, izhaja zdaj v "Wiltshire's Magazine". To delo se mora razširiti. Pišite še danes za "sample" številke in deset naročilnih kart. Naročilna lista je deset centov na leto. Wiltshire's Magazine, 200 William st., New York.

Protifarške strelice.

Anton Sojar, glavni katoliški "vitez žalostne postave", je svoj človeški čut in mehko krščansko ljubezen do nedolžnih otrok po Kristovem vzgledu: "Pustite male k meni priti!" — najbolj pokazal zadnjo scoto, ko se je v neki hiši izrazil: **Nekrščeni otroci ne zaslužijo družega, kot da se jim z nogo na vrat stopi**... Živio, g. Tone! Mi bi vas pa radi uprašali, kaj pa zaslužijo oni "nebodiljih trebavčki", katerih očette pred altarji uče: ne prešestuj — ne želi svojega bližnjega žene...?

Naš dični Tone pravi v "Am. Slov." in v svoji mesečni "katol. pratki", da je naš list nesramen in umazan. Isto tudi troši po slov. hišah v Chicagu, in kamor pride, povsod ima v ustih "umazani" Glas Svobode. Kljub temu pa ne more počakati petka, ko izide naš list, temveč izposloval si je pri "Ind. Sav. banki" na Blue Island Ave., katera ima v Gl. Sv. svoj oglas, pravico, da sme številko našega lista, ki je naslovljena na omenjeno banko, vzeti iz poštnega urada še preden je pismonoša ne vzame na svojo dolžnostno pot. Seveda mi smo iz prijaznosti do g. Toneta dotičnej banki takoj ustavili list in radovedni smo, kje bo Tone zdaj za naš list "application" položil. Kaj si vendar mislite od g. Toneta?

Petnajst evetk slovenskega "devišstva" v Chicagu se je podpisalo na Sojarjevo polo, kamor je potem on izjavil, da omenjene "deviče" nebejo biti družice pri razvitju zastave društva "Narodnih vitezo", ki se ima vršiti to nedeljo. Pola je romala v fabriki za klobuke iz roke v roko in nosilo jo je "izvoljeno" dekle, katero bi za boga in vse svetnike ne poljubilo — farja! Nekaj se jih je tudi podpisalo, ki baže niso bile nikoli naprošene, da bi šle za družice. Well; naj bo kakor hoče, — Tone je pa le — fant in pol. Samo pčmežikne, in petnajst jih skoči pod črni plašč. "Deviche" sicer pravijo s Tonetom: "... nam je od doma naročeno, naj lepo živimo in se vsa-

ke slabe družbe varujemo..." vendar so v deviškem kolu tudi take, ki vse mašne bukvice, rožne vence in ves "chewing gum" žrtvujejo — za brke oženjenega moža. Živele device! Da se pa njih srčna želja... "da ne bi bila njih imena tiskana v tem umazanem in nesramnem listu... ne izpolni, konstatujemo danes, da prihodnjič natisnemo imena vseh tistih deklet, ki so "gospodu" dovolile, da je njih imena pribečl v "Am. Slovencu".

Kimovei pravijo v zadnjem "Am. Slov.": "Mi prosimo vse slovenske časopise, naj mlatijo toliko časa, da se razloči pšenica od ljulike..." V isti številki tega lista je pa Bobenčkov Franceelj povzdignil svoj mogočni glas zoper "slabo časopisje" in med drugim narahlo pobožal tudi znano glasilo dveh katoliških jednot. Pobožal ga je tako, kakor da bi govoril — o odpadnikih. Po vsej pravici bi torej oni list bolje naredil, da — mlati po "Am. Slovencu", in to zdaj, ko je čas za to. Ti "slovenčevci" so upravn nesramni! Na jedni strani zahtevajo od slov. časopisja, da jim pomaga v boju zoper odpadnike, a na drugi strani istemu časopisju očitajo "porogljive zabavljice na našo vero". In take ljudi naj se še pardonira?

"Glas Svobode" so vedno pisali le izprijeni in falirani študentje. Tako nekako je povedal Sojar v "Am. Sl." Za boga, kaj ste bili pa vi duhovniki, preden ste se ugnjezdili po slov. naselbinah v Ameriki? Sami izprijeni in falirani študentje! That's right! Sojarja so pognali iz ljubljanskega lemenata — nakar so celo žandarji vohali za njim; iz golega prijateljskega tega gotovo niso delali. Kranjec je bil ravno tako izbaenjen iz šol, nakar se je toliko časa potepal okoli, dokler mu ni oče, ki je na Nemškem krošnjari, pomagal v Ameriko. Kaj je bil Hrbar, preden je došel v Cleveland; kaj Klopčič, ki je v Calumetu? V Minnesoti kar mrgoli slov. kaplančkov, kateri so v starokrajskih šolah skakali čez ognje. V Michiganu tudi poznamo slov. duhovnika, ki je — potem ko je faliral na novčeski gimnaziji — očetu ukradel denar, da je zamogel "ronati" v Ameriko. Za danes to zadostuje; ako pa hoče Tone še kaj več vedeti v izprijenih študentih, mu lahko povemo, da je naša zaloga bogata.

DAROV.

Obrambni sklad Konda & Kaker.

Izkaz od zadnjega tedna: \$358.43.

Frank Cepuder, Keota, Mo., poslal 50c. — Društvo Adrija, št. 3 S. N. P. J., Johnstown, Pa., \$7.50.

Skupaj do danes: \$366.43. Srčna hvala vsem darovalcem!
Jos. Verščaj,
za pomožni odbor.

Listu v podporo:

Sodrug v Pueblo, Colo., darovali \$1.30 in sicer: Josip Boje 35c. Karol Pogorelec 35c. Mibael Pogorelec 30c. Frank Križman 30c. Sodrug J. Č., Mohawk, Mich., nabral in poslal \$1.00. Sodrug v Ely, Minn., nabral v veselju družbi \$3.50. Neimenovan sodrug iz Bisbee, Ariz., nabral in poslal 50c. Fr. Terdina 50c.

"The Industrial Republic", delo Upton Sinclairja, izhaja zdaj v "Wiltshire's Magazine". To delo se mora razširiti. Pišite še danes za "sample" številke in deset naročilnih kart. Naročilna lista je deset centov na leto. Wiltshire's Magazine, 200 William st., New York.

Delavec je opravičen do vsega produkta, kar ga sam producira.

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Svobode"! Sodrug, širite ga!

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS!

Ako mi naznanjamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in spretnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celó življenje smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Zdr. državah. Mi smo dovršili višje šole v Evropi in pridemo iz Vaših krajev. T raj rojaki, ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne pomišljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam bomo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega drugega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slaboumnost, zguba moških moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo zastoj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje, Pittsburgh, Pa.

Ako se ne morete oglašiti osebno pri nas, pišite nam. Mi vas tudi lahko pismeno ozdravimo. Opišite vaše bolezni v vašem materinem jeziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste stari ter naredite pismu naslov:

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

703 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijske in importira vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi ni, ste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekatere prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo ve, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji že 15 do 20 let in to dokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si ogledajte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slamičnikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Uboj v Kandiji.

27. m. m. so v Kandiji ubili na cesti pred Javornikovo gostilno posestnika Franceta Mali iz Božjega groba. Mali je šele te dni prišel s svojim bratom iz Amerike. Ubijalca še niso zasledili, niti dognali, kako se je uboj zgodil. Malija so prepeljali teško ranjenega v bolnico, kjer je ležal ves čas v nezvesti, drugi dan pa je umrl. Mali je zapustil udovo in 7 nedoraslih otrok.

"Sodniki so sami socialisti."

V Dobjem, okraja Kozje na Štajerskem je bil pred nekaj tedni misijon. Tam passe ovce znani župnik Vurkelc, ki je poklical misijonarje za volilno agitacijo in da še njega operejo. Ker je Vurkelc, ki se rad tožari, pri sodnijah dobro znan, a slabo zapisan, zato je neki misijonar čutil potrebo, župnika pred ljudstvom opravičiti zaradi njegove smole pri sodnijah. Rekel je razpriznice: "Ali veste, zakaj duhovniki navadno izgubijo pravde pri sodnijah? Zato ker so sodniki sami socialisti!" — Sedaj pa farški hlački in baculje zavijajo oči in pravijo: "Če se gospodu tako godi, potem ni za nas nič boljše." — Duhovniki so res povsod jednaki; povsod farbajo lahkoverno ljudstvo na najpodlejši način ter skušajo svoje neštnevinne grehe pred verniki oprati z blatenjem onih ljudij, ki se jim ne uklanjajo.

V gozdu zgorela

76letna, nekoliko slaboumna Apolonija Romek iz Brda pri Doleh, okraj Litija, je šla v gozd, kjer je nabrala listja in suhljadi in jo zažgala. Vsled neprevidnosti se ji je vnela obleka, in ženska je dobila take opekline, da je čez pol ure umrla.

Bratamur.

21letni hlapec Filip Kopač v Dobravevi pri Idriji je po kratkem prepiru šestkrat z nožem zabodel svojega 18letnega pomočnika Franceta Kopača. Tri sunke mu je dal v stegno, enega v ramo, enega v pleča in enega v vrat pod brado in mu prerezal glavno žilo. Franc Kopač je umrl na izkrvavljenju, morilca pa so oddali sodišču.

Namen posvečuje sredstva.

To so zopet jasno pokazale zadnje občinske volitve na Vrhniki. Duhovniška stranka je zmagała z nečutenim terorizmom. Proti svobodomislecem so delali z lažmi in obrekovanjem. "Po tri žene bo imel lahko vsak mož, če zmagaajo svobodomisleci" — stem so strašili, in tako so ogorčene soproge prignale k volitvam zbegane lahkoverne može in jih prisilile, da so volile farške podrepanke. Dolgo taka sredstva ne bodo držala. Ljudje se bodo sčasoma že zbruhali.

Čas svetih misijonov.

Po Kranjskem in Spodnjem Štajerskem napočili so časi svetih misijonov, — ne sicer iz namena, da bi se ljudstvo navajalo h krepstnemu, poštenemu življenju, — pač pa zato, ker so volitve pred durmi. Pobožni misijonarji bodo ščuvali brata proti bratu, očeta proti sinu in strastno agitirali po spovednicah in prižnicah za klerikalne kandidata, namesto da bi oznanjevali Kristusov nauk o ljubezni. Tirali bodo ljudi v versko blaznost in ulivali v dosedaj še nepopačena srca mladi ne štrup ligurijanske morale. Pripetilo se je že par slučajev, da so ti za božjo čast tako vneti Kristusovi vojščaki v kutah s peklom in hudicem spravili par oseb ob vso pamet, tako da so reveži popolnoma znoreli in da so jih morali prepeljati v blaznico.

Nesreča na železnici.

Pregledovalec proge Franc Zahradnik v Celju je šel dne 24. m. mes. čez progo, ko so ravno premikali neki stroj. Po lastni neprevidnosti je prišel pod stroj, ki ga je zgrabil in na mestu usmrtil. Zapuščal udovo in dva otroka.

Prst bošji.

Kranjske klerikalke novi avstrijski

ski zakon o svobodnem zborovanju silno jezi; radi bi imeli, da bi veljal samo za nje, socialistom pa da bi se lahko razbijalo shode, kakor so jih nekdanj. Ker to ne gre, pa skušajo uplivati na gostilničarje, da bi ne dali svojih prostorov za prirejanje socialističnih shodov. "Hiša vam bo pogorela, krava bo crknila in na dnu pekla vas bo satan z vilami zbadal" — s takimi in enakimi budalostmi skušajo farovski priganjaki terorizirati gostilničarje. Pa gre trda. Pripetil se je slučaj, da je gostilničarju in posestniku g. Zakotniku v Mostah pri Ljubljani knaflu po socialističnem shodu krava strelila, pa tako nesrečno, da so teletu morali odtrgati glavo. "A vidiš, Buh te je štrafu, ker so socialmukrati imel pri tebi shod!" — je nato neki klerikalni kmet poučeval g. Zakotnika. No, ker je po mnenju dotičnega kneta Bog bolj pravičen, kakor ta grešni svet, pa je naredil tako, da je 14 dni pozneje temu klerikalcu crknila krava! Ni znano, ali se sedaj revež jezi na Boga ali na farško zalego. Ali naj je to prst božji? — Bo že kaj takega.

Nova volilna pravica

na Avstrijskem je izvalila zaspane Slovence na vseh koncih in krajih v javno življenje. Takega političnega boja še ni bilo na Slovenskem, kakoršen je sedajni. Celi kraji, ki se doslej niso brigali za politiko, ne po dnevi ne ponoči, so se vzbudili iz mrtvaškega spanca in se uprašujejo, kaj neki je vendar ta državni zbor, kamor naj pošljejo poslanke. Ljudstvo odpira oči in glave, ozira se po svetu in misli. In to je za zaspane Slovence dobro. Politično vzbujanje in zavedanje ljudstva je prva blagodejna posledica nove volilne reforme na Avstrijskem.

Velik volilni shod

je priredila slovenska socialna stranka na velikonočni pondeljek dne 1. aprila v "Mestnem domu" v Ljubljani. Na shodu so govorili sodrugji: Ivan Cankar, Etbin Kristan in Dr. Anton Dermota. Vsi trije so izborni govorniki in odlični slovenski pisatelji, ter socialistični kandidati za državni zbor, zadnja dva tudi za občinski svet ljubljanski.

"The Industrial Republic", delo Upton Sinclaira, izhaja zdaj v "Wiltshire's Magazine". To delo se mora razširiti. Pišite še danes za "sample" številke in deset naročilnih kart. Naročnina lista je deset centov na leto. Wiltshire's Magazine, 200 William st., New York.

JAVNA ZAHVALA.

Cenjeni E. C. Collins Medical Institute!

Oprostite moji razburjenosti, ker sem Vas v mojem zadnjem pismu žalil ter Vam grobo pisal. Danes Vam naznanjam, da sem po Vašem zdravljenju in po Vaših prvih medicinskih popolnoma ozdravil, zato Vas najtopleje priporočam vsakemu Slovencu v Ameriki in se Vam najsrčneje zahvaljujem za meni dano zdravlje.

Vas srčno pozdravim Vam uderi Ivan Robas, Box 177, Canonsburg, Pa.

PRIJETNO ZIMSKO IN POMLADANSKO VOŽNJO V ITALIJO IN DRUGE KRAJE OB ADRIJANSKEM MORJU VAM PREKRBI STARA LUKSUNA

CUNARD LINE

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN GIBELALTAR, GENOVA, NAPEL ITO.

LEPI, VELIKI IN NOVI PARNIKI NA DVA VIJAKA
"CARPATHIA" 13,600 ton.
"SLAVONIA" 10,600 ton.
"PANNONIA" 10,000 ton.
"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

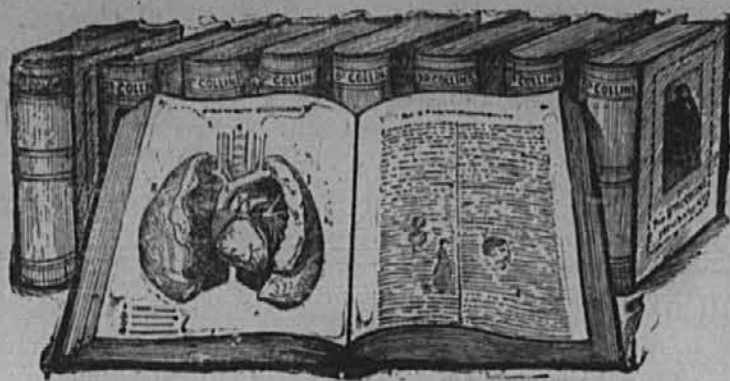
F. G. WHITING, ravnatelj, 67 Dearborn Str. CHICAGO

Wiltsharjeva književna družba ima v zalogi vsa socialistična dela, kar se jih je kedaj izdalo. Pišite za cenik. Wiltshire Book Co., 200 William st., New York.

ROJAKI SLOVENC

naročajte in čitajte novo obširno knjigo „ZDRAVJE“

Novih
50.000
iztisov.

Se zastoj
razdeli med
SLOVENCE.

KNJIGA „ZDRAVJE“

katera je ravno izšla od slavnega in obče znanega

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE

Knjiga je napisana v materinem jeziku ter obsega preko 160 strani z mnogimi slikami v tušu in barvah iz katere zamore vsaki rojak mnogo koristnega posneti, bodisi zdrav ali bolan.

Ona je najzaneslivejši svetovalec za moža in ženo, za deklico in mladeniča.

Iz te knjige bode razvideli, da je Dr. E. C. COLLINS M. I. edini kateremu je natanko znana sestava človeškega telesa, radi tega pozna vsako bolezen ter edini zamore garantirati za popolno ozdravljenje vsake bolezni, bodisi akutne ali zastarele (kronične) kakor tudi vsake tajne spolne bolezni.

Čitajte nekaj najnovejših zahval s katerimi se rojaki zahvaljujejo za nazaj zadobljeno zdravlje:

Ozdravljena: belega toka bolečin v maternici, križu in želodcu, neredne stolice in glavobola.

Spotovani gospod

Dr. E. C. Collins M. I.

Vam naznanjam, da sem popolnoma ozdravila po Vaših zdravlilih, katere ste mi pošiljali. Sedaj ne čutim nobene bolečine več, za kar se Vam srčno (zahvaljujem).

In Vam pošiljam tudi mojo sliko, ako jo hočete dati v Slovenske časopise, ter Vam ostajam do groba hvaležna Vaša

Agnes Gačnik

R. F. D. 1 Johnston, Pa.

Cenjeni gospod Collins M. I.

Vam naznanjam da sem popolnoma zdrav in se Vam presrečno zahvalim za Vaša zdravila ki ste mi jih pošiljali in to Vam rečem, da takega zdravnika ga ni, kakor ste 'Vi in Vaša zdravila so res najboljše, ki so mi prav fino nucala. Jaz sem si dosti prizadeval pri družih zdravnikih, pa mi niso nič pomagali. Toraj, kateri ne verjame, naj se do mene obrne in jaz mu bodem natančno pojasnil, da ste vi res en izkušen zdravnik, da tacega nima več svet.

Toraj to pisemce končam ter Vam ostajam hvaležen do hladnega groba

Anton Mihelič

12 E. 39th Str. N. E. Cleveland, O.

Zatoraj rojaki Slovenci, ako ste bolni ali slabi ter Vam je treba zdravniške pomoči in da ne izdajte zastoj Vaš težko prislužen denar, prašajte nas za svet predno se obrnete na kakega drugega zdravnika ali zdravniški zavod, ali pišite po novo obširno knjigo „ZDRAVJE“, katero dobite zastoj, ako pismu priložite nekoliko znamk za poštnino. Pisma naslavlajte na sledeči naslov:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute

140 West 34th Street New York, N. Y.

Potem smete z mirno dušo biti prepričani v kratkem popolnega ozdravljenja.

Za one, kateri hočejo osebno priti v ta zavod, je isti odprt vsaki dan od 10 dopoldun do 5 popoldun. V torek, sredo, četrtek in petek tudi od 7—8 ure zvečer. Ob nedeljih in praznikih od 10—1 popoldne.

Slovenem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

MATIJA KIRAR

GOSTILNICA

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrsne smodke. TELEFON ŠTEV. 777

P. Schoenhofen Brg. Co's. Najboljše pivo je

Edelweiss

Se prodaja povsod. Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Nazdar rojaki!

Slovenem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Slika predstavlja uro s zlatom pretegnjeno (Gold filled.) in z zlatim pokrovom. Size 16

JAMOT SE ZA 20 LET.

Ura ima kolesje najboljših ameriških izdelkov (Elgin, Waltham ali Springfield) ter ima 15 kamnov

Cena je sedaj samo

\$13.00

Za obilno naročbo se priporočam spoštovanjem

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.

Chicago, Ill.

ČUT UTRUJENOSTI.

Spomladi

sločna gorkota ogreje zemljo in provzroča vahlapevanje vseh v njej nahajajočih se plinov in raznih nečistih snovi.

Spomladi

je ves ustroj človeškega telesa prenapolnjen z nečistimi snovi, ki se nabirajo čez zimo v njem vsled težke prebave, katera ni prikladna novi letni dobi.

Spomladi

čuti vsak, kogar kri potrebuje čiščenja in krepcanja, vsak dan utrujenost kakor po težkem fizičnem delu.

Spomladi

mine slast do jedi, vsak se čuti utrujenega ter nesposobnega iti po svojih običajnih poslih.

Spomladi

morate premagati vse te bolezni, in za to je potrebno jemati kot zdravilo zanesljiv in izkušen.

Severov Kričistilec.

Cena steklenice \$1.00

Severo Kričistilec

Ze stoletja ozdravilo je to, iz skrbno nabranih zdravilnih zelišč in iz najboljših snovij narejeno zdravilo tisoče bolnikov, kateri so imeli kri slabo ali nečisto. Slošno je priznan kot izborno zdravilo ter vas ne bo prevaral.

Krepi odporno silo telesnega ustroja zoper bolezni.

Okrepčuje zdravje.
Vzbuja krepost.
Neži polt.
Oživilja in množi kri.

Prežene izpušče in prhljaje.
Čisti tekočine življenja.
Vzbuja slast do jedi.
Krepi ves človeški ustroj.

Cena steklenica \$1.00

Prodaja se v vseh lekarnah. Zdravniški nasvet pošljemo na zahtevo vsakemu zastoj

W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Jakob Dudenhofer

VINOTRZEC

339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P.J.DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvorila gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navedila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278-92nd Street

Chicago, Ill.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenem "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizu 19 ulice CHICAGO, ILL.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno za zabave in dvorane za zborovanja.

TELEFON CANAL 7641

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

RAZNO.

Skandali newyorške policije.

Državni pravdnik je zaplenil tajni fond 82,000 dolarjev, iz katerega je hotela policija plačati vsakemu senatorju po \$6,000, da bi odklonili zakon proti korupciji v policijskem zborni. Izkazalo se je namreč, da je mnogo policajev v zvezi z zloglasnimi hišami, roparji in igralci. Vsak policaj je moral plačati v tajni fond \$20. Posledica razkritja je, da se razpusti vsa sedajna policija in se jo nadomesti z novo, ki pa bržkone tudi ne bo dosti pridra.

Žrtve dela v Ameriki.

V Združenih državah se vsako leto ponesreči 550,000 delavcev pri raznovrstnih industrijskih podjetjih. Čim večja prilaga hitrost železnic, tembolj se množi število žrtv; čimbolj napreduje rudarska industrija, tem več je po jama ubitih. V tovarnah in livnah je bilo ubitih ali pohabljenih za vse življenje 225,000 ljudi. Na železnicih propade 94,000 ljudi; v rudnikih 12,000, pri poljedelskih opravilih 9000 žrtv; pri zidanju hiš, kanalov, tunelov so dosegli žrtve število 235,000. Od ponesrečenih je 15% ubitih na mestu. Število za delo nesposobnih znaša danes v Združenih državah nad 10 milijonov. Med ponesrečenci je ogromna večina evropskih izseljencev. To je krvava statistika, ki glasno govori o orjaškem napredku industrije, o moči kapitala, a tudi o brezobzirnem izkoriščanju delavskih mas po kapitalu.

Samomor tovarnarja.

V moskovskih ječah se je obesil tovarnar Schmidt, ki je izgubil občut zadnjega ustanika v Moskvi vse svoje premoženje. Vojaki so mu namreč razdeljali tovarno in pobrali vse imetje. Schmidt je bil obdolžen, da je v zvezi z revolucionarji, nakar so ga vrgli v ječo. Nesrečni tovarnar si je zdaj iz obupa končal življenje.

Vojna v srednji Ameriki.

Sedaj so Nikaraguanci zavzeli še zadnje mesto Amalpa, kamor je pobegnil hondurski predsednik. Predsednik je ujet in vsa republika Honduras je sedaj v rokah Nikaraguancev.

Vatikanska trmoglavost

rodi glede uprašanja ločitve cerkve od države na Francoskem take plovce, kakoršnih najbrž papež sam ni pričakoval. V Rimu so pač računali stem, da izbruhne neprimerni upor proti novi postavi, pa so prav slabo računali. Mnogo katoličanov, ki so se sprijaznili z novim zakonom in ki vidijo, da od Rima ni upati dosti pameti, je ustanovilo neodvisno cerkev, ki ne prizna papeža, zametuje duhovniški celibat ali neoženjenost (to bi svetovali tudi mi našim slovenskim duhovnikom v Ameriki!) in vpeljuje razne nove reforme v zastarelo katoliško vero, ki v marsičem res bje v obraz zdravi pameti in je torej potrebno da se odpravi. Videti je, da se bo to gibanje precej razširilo. Rim je torej sam kriv, ako odpadajo verniki od njega.

Na Ruskem

je umrl bivši generalni prokurator svetega sinoda Pobjedonoscev. Kot eden najglavnejših stebrov reakcijskega sistema je igral veliko vlogo in dolgo je imel največji vpliv na carja. Proti reformam v naprednem smislu je neoporehoma ševal. Bil je pravi tip mračnega nazadnjaka.

Črne čete.

Pred nedavnim je bil umorjen urednik "Ruskih Vjedomosti", Jollos, ki je propagiral za odpravo smrtnih kazni. Umor se pripisuje takozvanim "črnim četam". Značilno je, da je zdaj že drugi poslanec, Hessen, ki je v dnu tudi predlagal in priporočal odpravo smrtnih kazni, dobil od strani "črnih čet" grozilno pismo z naznanilom, da se bo tudi na njem izvršil umor.

Čike je pobiral

neki advokat na Dunaju. Odvetniška zbornica je razsodila, da se ga vsled tega črta iz organizacije in

izbriše iz imenika advokatov. Nato pa se je oglašil neki odvetnik iz Prusije in pojasnjeval, da je bilo pobiranje čikov posledica duševne bolezni; tudi on je trpel na taki bolezni, pa se k sreči še pravočasno rešil. Odvetniška zbornica naj bi raje poslala svojega člana v sanatorij, ne pa da ga je spravila ob krh.

Največja knjiga na svetu

je kitajska enciklopedija "Tu-su-či-čeng", ki je bila tiskana v začetku 18. stoletja na ukaz in pod nadzorstvom takratnega kitajskega cesarja. Delo obsega 5020 knjig o vsem kitajskem znanju. Celo delo ima 852,405 strani. Tiskalo se je to orjaško delo le v 100 izvodih, katere so dobili cesarski principi, ministri, visoki državni dostojanstveniki in cesarske knjižnice. Pred 25 leti je kupil eno izdajo britski muzej za 87,500 frankov.

Tatjana Leontieva obsojena.

Ruska revolucionarka Tatjana Leontieva je bila na Švicarskem obsojena na štiriletno ječo. Leontieva je ustrelila lani v Interlakenu pariskega bankirja Müllerja, zamenjavi ga z bivšim ruskim ministrom Durnovo, kateremu je bil bankir popolnoma podoben.

Umorjen minister.

Bolgarski ministerski predsednik Petkov je bil zavratno umorjen. Njegovi otroci dobe 10,000 frankov penzije. Morila so dobili, a je tako slab, da so mu njegovi dnevi šteti in bo umrl naravne smrti. Ima jetiko.

"The Industrial Republic", delo Upton Sinclairja, izhaja zdaj v "Wiltshire's Magazine". To delo se mona razširiti. Pišite še danes za "sample" številke in deset naročilnih kart. Naročilna lista je deset centov na leto. Wiltshire's Magazine, 200 William st., New York.

Dečkov odgovor.

Učitelj Arnold je zelo ostro govoril z nekim dečkom v šoli, nakar mu je mali odgovoril: "Čemu se tako razburjate, gospod? Jaz vendar storim najbolje, kar morem." Kolik napredek bi v kratkem doživel svet, ako bi vsi ljudje storili najbolje, kar morejo! Mi poznamo osebe, katere dobro vedo, kaj je hudo, a vendar so nagnjene k temu; istotako poznamo ljudi, ki ne razumejo tega. Dalje poznamo tudi take, ki so popolnoma prepričani, da za bolezni v želodcu in drobu ni boljšega zdravila kot je Trinerjevo zdravilno grenko vino. a vendar poskušajo druga neznana sredstva. Trinerjevo zdravilno grenko vino, to je najmanj škodljivo, vselej pomaga, če je pomoč sploh mogoča, in pokrepi prebavni sistem. Najbolje, kar zamorete storiti, je, da v vseh slučajih nepravilnega prebavljanja takoj rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Alko pišete "Wiltshire's Magazine" za naročilne karte, tedaj lahko pridobite deset novih socialističnih glasov za bodoče volitve. Naročilna znaša deset centov na leto in vsak socialist je dolžan širiti ta lista "Sample" številke zastoj. Wiltshire's Magazine, 200 William st., New York.

ISCEM svojega brata Josipa Kōžuha, ki je pred 2 letoma bival v Taylor, Cing. Co., Wash. Kdor bi vedel za njegov naslov, naj mi ga blagovoli naznaniti. — Franciska Golkonda, McMechen, W. Va.

KJE JE Alojz Pueelj, doma nekje iz Ribnice; pred kakimi 3 meseci je bival na Aspeni, Colo., in potem neznano kam odšel. Poročati se mu imajo važne stvari. Njegov naslov naj se naznači na uredništvo "Gl. Svobode".

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue CHICAGO, ILL.

Javen pogovor z župnikom Sojarjem.

Klaverni čikaški župnik Sojar si je zdaj prilastil pravico javne kritike ljudi, ki se mu zdijo nekako na poti, in to v prvi vrsti moje osebe. Na te malenkostne in otročje napade imam in bom vedno imel le pomilovalen nasmehek; da pa ne bodo moji somišljeniki in prijatelji mislili, da se s svojim molkom čutim pobitega, hočem danes "prijatelju" Sojarju nekoliko posvetiti in to — kar izrecno povdarjam — enkrat za vselej.

Vsako, kdor malo bolj pozna razmere okoli naših duhovnih gospodov v Ameriki, ta lahko razvidi, zakaj se je ravno g. Tone lotil od padnikov v "Amer. Slovincu". V krogu slov. duhovnov namreč ne premorejo boljšega kolovodje. Kranjca so enkrat porinili na oder, toda odpiral je usta tako nerodno, da je moral takoj izginiti. Bobenčkov Francelj in Klopčičev Luka močita kot grob, ker vesta — zakaj... Clevelandski "tolar" in revolver-gospoda imate svoje tožbe doma. Podgoršek, namesto da bi se zagovarjal za svoje lepe čine, je pustil svoje ovčice in pobegnil. Njegov naslednik je pa zadovoljen, da ima le poln "pel" piva (La Salski Slovenci mu bodo baje zidali pivovarno). O ostalih pa ni vredno govoriti. Tako imarno torej samo Tona, ki se je toliko okorajžil in ožganil "fight".

Torej le njemu.

G. Sojar, vi mi nekako nekrščansko očitate, da nisem že nikoli nič delal, in da bi moral s "pelom" hoditi v "šap". Povejte vi meni, kaj pa pravzaprav vi delate? Ali vi in ostali duhovniki sploh storite kaj koristnega za človeško družbo? Ali ne živite ravno vi duhovniki na stroške drugih? Jedni izprešate več, drugi manj, a vsi skupaj zidate kapital, ki ne bo človeštvu nikdar koristil. Jaz sem v življenju že teška dela opravljal, kakoršnih ne bi privilegirani lenuh, kakor ste vi, niti povohati hotel. Da se pa Vam danes ali jutri druga zapoje, da se namreč telički nasitijo vaše tlahe, prosim, kam bi pa vi potem šli? Kvečjemu bi sodili za kakšnega gumača ali komedijanta v cirkusu; za drugo delo gotovo niste.

Kar se pa tiče vaše trditve, g. Sojar, da sem jaz zasejal strankarski prepir vobče in v čikaški naselbini posebej, vam moram reči, da ste lažnjivec. Prvi ste bili vi, ki ste lansko leto v cerkvi napadli socialiste in socializem sploh, nakar sem vam jaz v "Glasu Svobode" odgovoril in vam tuja stavila razna uprašanja, na katera mi pa niste še danes odgovorili. In potem ste vedno in vedno iskali povoda k prepiru in iz svojega katoliškega stališča ste se tudi tako ponižali, da ste celo pri odpadnikih uprašali za svet, kako bi lažje napadli mojo osebo. Vi in tovariši vašega kalibra ste zasejali verski prepir in ga se-jete še zmiraj. Kolikor ste pa lažnjivca, toliko ste tudi neznačajneža, brezčutneža in strahopetne šleve, da s pravno imate čast voditi katoliški "fight". Da je to istina, vam takoj dokazem. V cerkvi ste mene strupeno napadli in brusili svoj jezik ob mojo osebo, potem ste pa šli in naprosili nekoga, da naj bi šel — do mene in v vašem imenu prosil, da ne bi jaz na oni napad v listu Gl. Sv. odgovarjal, ker bi potem baje "zakeramenti sv. pokore trpeli". Ali ni to naravnost otročje smešno od vas, g. Sojar?

V "Am. Sl." ste meni in več drugim očitali "necerkven zakon", "nekrščene otroke" itd., a takoj drugi dan po tem napadu ste prosili istega moža, katerega ste v javnosti obgrnili z odpadnikom, preštenikom itd., da se naj obrne do mene s prošnjo, da bi jaz uplival na "Glas Svobode", da ne piše več proti farjem. Ali ni to naravnost nesramno od vas, g. Sojar?

Isti dan ste tudi rekli pred gotovo osebo, da nekrščeni otroci niso drugega vredni, kakor da se jim stopi z nogo na vrat... Ali tako govori normalen človek, g. Sojar?

Ali ni to naravnost divje in zverinsko? Človek, ki tako govori, dokazuje, da v njegovem "verstandkastu" ni vse v redu, in tak človek po mojem mnenju ne sodi v Chicago, niti v Joliet pač pa — v Kanakakee, kjer imajo jako primeren prostor za njega.

Vidite, g. Tone, s tem ste tudi pokazali, kako zelo ste izobražen in inteligenten. Pa nam še pojdete o "spridenih študentih" in porogljivo omenjate mojo piščo izobrazbo. Če že sploh kdo v vaših letih potrebuje šole, tedaj ste vi prvi, ki mora na šolsko klopi in se učiti dostojne govornice. Podučiti bi se morali enkrat tudi o ustavnih pravicah naše republike in si vbiti v glavo, da ima tukaj vsak državljani enake pravice glede veroizpovedanja, pa bodisi že tega ali tega, ali pa brez vsake vere. Vi sicer nočete tega razumeti, toda upam, da si dobro zapomnite te zakone, ko bova o tem še neke drugje govorila.

Strašno smešno je tudi vaše govorčenje o mojem patronu "sv. Martinu". Tukaj le toliko rečem, da je ime zame postranska stvar; ravnotako mi je postranska stvar tudi vaše ime, potem pa naj bo ime kakor človeške pare, ki so jo proglasili "svetnikom" ali pa ime zadnjega Indijanca kje na preriji.

Dobro bi bilo, g. Sojar, da se z vami pogovorim tudi glede naše Nar. Jednote, ki vam je zadnji čas tako pri srou. Pravite, da je jednota umazana pred vsem svetom. Povem vam, Tonček, da to je podlo in nesramno obrekovanje. Vi bi radi umazali jednoto, vi, zato pa vedno kričite o "blatu", "gnojnicah", "prešestnikih" itd., pri tem pa ne pomislite, da bobnate ravno o svojem blatu in gnojnicah, kajti ko bi vi katoliški duhovni ne živeli v tolikem protislovju s svojimi katoliškimi nauki in ne gazili do vratu v blatu nemorale, potem bi tudi jednotino glasila "Glas Svobode" ne bilo tako "umazano". Tako pa se mora žalibože pisati ravno z vašim "blatom" in "gnojnicah". Upam pa, da bode ravno ta "gnojna jama" — kakor pravite — tudi vam zavezala jezik, kakor je svoječasno Suštersiču in Kržetu, dasiravno ste čakali — pet let. Seveda ste čakali in pričakali bodete — imenitno blamažo, kakoršno pošteno zaslužite.

Na svobodomiselnih in socialni podlagi ustanovljena Slov. Nar. Podpor. Jednota sprejme v svojo sredo vsakega poštenega Slovana ne glede na versko ali politično prepričanje. Članarina se plačuje brez razlike na starost. Ravno tako se izplačuje bolniška podpora in u-smrtnina. Tu je razvidna diferenca med Narodno in katoliškimi jednotami; pri zadnjih se članarina plačuje po razredih, t. j. čim starejši je član, več plača. Pri nas smo si pa vsi jednaki; vsi smo bratje; vsi za jednega, jeden za vse! Vera je pri nas strogo privatna stvar posameznega člena ne pa jednote. Da ste pa vi, g. Tone, tako predrzni, da javno naznanjate svoj namen, Nar. Jednoto preosnovati in jo nasemiti s katoliškim perjem t. j. dati jej versko lice, rečem vam, da si enkrat za vselej izbijte to neumnost iz glave. Tega ne dosežete, ko ne bom jaz davno več tajnik te jednote in nikdar in nikoli jej ne boste vi svojih žegnanih članov; za to vam jamčim.

Naša jednota je versko in duhovniško neodvisna, in taka bode tudi ostala. Mi dobro vemo, kaj so duhovniki in kakšne so posebnosti tam, kjer oni zasadijo svoje absolutistične bandero. Mi vidimo posamezne kraje, vidimo dežele in države, kjer je klerikalizem in duhovništvo gospodujoča sila. Vidimo Italijo, Spanijo, Avstrijo itd., in tam zremo tiranstvo revščino in glad, zato — ker so duhovniki na krmlu. "Duše pa" je baje vaša naloga. Slab je izpolnjujete. Bolje rečeno, vi pa sete telesa (lastna) in kupčite ka-

Ali ste že čitali "Progress", novi socijalistični četrtletnik? Stane samo deset centov na leto in vsak socijalist ga je dolžan naročiti. List urejuje Gaylord Wilshire. Pišite za naročilne karte. Progress Publication Company, 200 William st., New York.

pital, ki je izgubljen za človečanstvo. To ni bila Kristusova naloga. Kristus je, kakor pravi biblija, hodil bos in golglav. Njegov namestnik — vaša prva glava — se pa danes valja na kupu zlata, katerega ni mogoče prešteti; oblači se v zlato-svileno obleko in pokriva z zlato-bisereno tiaro in stanuje v "koči" z nič manj kot 11,000 sobami. Ubogi jetnik! Kristus — človeški sin — pa ni imel kam položiti svoje glave. Učil je pod milim nebom; krstil je v reki Jordan brez soli in krizme; ni rabil cerkva, altarjev, malikov niti spovednice. Tako je bilo takrat — a danes? "Daj, daj, daj!" — Živi, kot te učimo, a ne kot mi delamo! Plačilo pa pride po — smrti." Hvala lepa, gospodje! Mi hočemo živeti zdaj, dokler v resnici živimo — ne pa po smrti, ko je vsega konec. Tako je! Sicer pa vaš business z nebesami čimdalje bolj propada. Človeški duh napreduje in ne verjame več v neosnovane bajke. In ko se po vzgledu vrle Francije vzdignejo tudi ostali narodi in vam dajo zaslužen brc — kam bodete šli? Veseli bodete, da se vam odpre kak "šap", in da bodete imeli kaj deti v "pel" — če si prej življenja ne vzamete. Toliko, g. Sojar, na vaše nizkotne in nesramne napade. In kakor sem rekel — to je enkrat za vselej za mojo osebo. Zdaj pa počinite, kar hočete. Bolje bi pa bilo za vas, da se z metlo prej spravite na svoje katoliško smetišče — potem šele pridite z lekcijami k nam — odpadnikom.

Martin Konda.

Ali ste že čitali "Progress", novi socijalistični četrtletnik? Stane samo deset centov na leto in vsak socijalist ga je dolžan naročiti. List urejuje Gaylord Wilshire. Pišite za naročilne karte. Progress Publication Company, 200 William st., New York.

Ali se boš ženil to spomlad?

Če bo tako, potem si boš gotovo omissil ženitvanjsko sliko in sicer dobro sliko, ki mora vedno, ohraniti svoj prvotni značaj.....

To ti točno solidno in reno naredi.

Wilke

Izkušen fotograf

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,
na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO v ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čmerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

**Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.**

**Močni živci.
Močne mišice.
Dolgo življenje.**

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvezmete mnogo bolezni od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezni.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijak.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.